

Poznajmy się w magistracie
Rozmowa z Martą Nowak, dyrektor magistratu

Wianki – Święto Muzyki
23 czerwca Kraków nie będzie spał

KRAKÓW.PL

Nr 10 (221), 30 maja 2018

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

W magicznym ogrodzie

KARTA KRAKOWSKA

ZŁÓŻ WNIOSEK

OD 1 LIPCA 2018

**Elektronicznie lub osobiście
we wskazanych punktach**

Więcej informacji na: www.kk.krakow.pl

KORZYSTAJ ZE ZNIŻEK

**NA BILETY OKRESOWE KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ
ORAZ BILETY DO GALERII I MUZEÓW**

OD 1 SIERPNI 2018

**KARTA
KRA
KOW
SKA**

Zieloni

W magicznym ogrodzie

Salon Krakowa. Wizytówka miasta. Duma. Miejsce rozrywki i relaksu. Odnowiony park Krakowski od 2 czerwca zaprasza na spacer, pikniki, przejażdżki rowerowe, miłe chwile z książką i niezapomniane zabawy z dziećmi. Warto zobaczyć, jak wypiękniło to miejsce położone między ulicami Czarnowiejską, Szymanowskiego, pl. Inwalidów i al. Adama Mickiewicza. Dla niezapomnianego spektaklu przygotujcie się na magiczne spotkanie. Będzie przyrodniczo i edukacyjnie.

Tadeusz Montanelli

Miejsce to stało się w ostatnich latach nie tylko parkiem, ale przede wszystkim miejscem, gdzie można spędzić czas z rodziną, przyjaciółmi, a także samemu. W tym miejscu można znaleźć wiele atrakcyjnych miejsc, które warto zobaczyć. W tym miejscu można znaleźć wiele atrakcyjnych miejsc, które warto zobaczyć.

7

6. Salon Krakowa. Wizytówka miasta. Duma. Miejsce rozrywki i relaksu. Odnowiony park Krakowski od 2 czerwca zaprasza na spacer, pikniki, przejażdżki rowerowe, miłe chwile z książką i niezapomniane zabawy z dziećmi. Warto zobaczyć, jak wypiękniło to miejsce położone między ulicami Czarnowiejską, Szymanowskiego, pl. Inwalidów i al. Adama Mickiewicza.

Kultura

Zatrąć się w zieleni i... międzynarodowym kinie

Wizytówka miasta. Duma. Miejsce rozrywki i relaksu. Odnowiony park Krakowski od 2 czerwca zaprasza na spacer, pikniki, przejażdżki rowerowe, miłe chwile z książką i niezapomniane zabawy z dziećmi. Warto zobaczyć, jak wypiękniło to miejsce położone między ulicami Czarnowiejską, Szymanowskiego, pl. Inwalidów i al. Adama Mickiewicza. Dla niezapomnianego spektaklu przygotujcie się na magiczne spotkanie. Będzie przyrodniczo i edukacyjnie.

Wizytówka miasta. Duma. Miejsce rozrywki i relaksu. Odnowiony park Krakowski od 2 czerwca zaprasza na spacer, pikniki, przejażdżki rowerowe, miłe chwile z książką i niezapomniane zabawy z dziećmi. Warto zobaczyć, jak wypiękniło to miejsce położone między ulicami Czarnowiejską, Szymanowskiego, pl. Inwalidów i al. Adama Mickiewicza. Dla niezapomnianego spektaklu przygotujcie się na magiczne spotkanie. Będzie przyrodniczo i edukacyjnie.

Wizytówka miasta. Duma. Miejsce rozrywki i relaksu. Odnowiony park Krakowski od 2 czerwca zaprasza na spacer, pikniki, przejażdżki rowerowe, miłe chwile z książką i niezapomniane zabawy z dziećmi. Warto zobaczyć, jak wypiękniło to miejsce położone między ulicami Czarnowiejską, Szymanowskiego, pl. Inwalidów i al. Adama Mickiewicza. Dla niezapomnianego spektaklu przygotujcie się na magiczne spotkanie. Będzie przyrodniczo i edukacyjnie.

15

16. Seans filmowy czy wieczór w plenerze? Tego lata unikniemy niełatwych wyborów dzięki organizowanym w krakowskich parkach i ogrodach pokazom filmowym „Kino na trawie. Kino wielu kultur”.

ZIELEŃ

6. W magicznym ogrodzie

Park Krakowski – wielkie otwarcie!

9. Głosuj na Henryka!

Czy Krakowski dąb zostanie drzewem roku?

MIASTO

10. Krótko i na temat

11. Poznajmy się w magistracie

Rozmowa z dyrektorem magistratu Martą Nowak

12. Święto rodzin zastępczych

30 czerwca Dzień Rodzicielstwa Zastępczego

13. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

13. Kocham Kraków z wzajemnością!

O XIX edycji Tygodnia Osób Niepełnosprawnych

14. Opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech

Zapisy do żłobków trwają cały rok

KULTURA

15. Wianki – Święto Muzyki

23 czerwca Kraków nie będzie spał

16. Zatrąć się w zieleni i... międzynarodowym kinie

Wakacyjne kino na trawie

17. Setki wydarzeń i jeszcze więcej!

Cztery lata, 500 imprez, 2,4 mln gości – urodziny TAURON Areny Kraków

DLA SENIORÓW

18. Aktywni w wieku późnej dorosłości

Seniorzy potrafią się bawić

RADA MIASTA KRAKOWA

19. Okiem Przewodniczącego

Historyczna debata

20. Komisja rozpoczyna działanie

O planach tzw. komisji transportowej

21. Co robimy dobrego dla powietrza?

Jak Miasto dba o lepszą jakość powietrza

22. Głos Dzielnic

23. Sporty ekstremalne w Nowej Hucie

Radni z Komisji Sportu i Kultury Fizycznej na wyjazdowym posiedzeniu w Com-Com Zone

23. Szkoła na Złocieniu i food-sharing

O potrzebach edukacyjnych na Złocieniu

HISTORIA

24. Wojenna reklama, reklama wojny

Wiosną 1918 r. ...

25. Kalendarium 1918 r.

Kraków

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Biuro Prasowe, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4
Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 154, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl
Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska; sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk
Współpracownicy: Michał Kozioł, Kamil Popiela, Jan Machowski, Tadeusz Mordarski, Małgorzata Stuch, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz, Magdalena Bartlewicz, Błażej Siekierka, Katarzyna Maleta-Madejska
Zdjęcia: Bogusław Świerzowski, Wiesław Majka. Okładka: fot. Bogusław Świerzowski
Projekt graficzny: Pro Art Studio. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio
Druk: Drukarnia Leyko sp. z o.o. Nakład: 50 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielkopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w krakowskich szpitalach, siedzibach jednostek miejskich, Punktach Obsługi Mieszkańca (CH Bonarka, CH Bronowice, CH Serenada), w Punktach Sprzedaży Biletów MPK (ul. Podwale 3/5, św. Wawrzyńca 13, przy Dworcu Głównym Wschód)

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wystouchów 22a, ul. Wystouchów 27, ul. Kamieńskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomasza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kalwaryjska 42, ul. Kniażna (Biedronka), ul. Stoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuszki 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiołka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasickiego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

W dniu ukazania się numeru, w godzinach porannych, dwutygodnik rozdawany jest na rondach Grunwaldzkim, Mogiłskim, Matecznego, Kocmyrzowskim, na skrzyżowaniach al. Słowackiego / Prądnicka, Czarnowiejska / al. J. Słowackiego, pod CH „Jubilat” przy al. Z. Krasieńskiego, na pętli tramwajowej Krowodrza Górka oraz pod Teatrem Bagatela.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaze się **13 czerwca**.

fot. Bogusław Świerkowski

Czerwiec nie jest taki zły...

Za kilka dni, w poniedziałek 4 czerwca, poznamy ostateczną listę projektów zgłoszonych w tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa. Głosowanie ruszy 16 czerwca i potrwa równo dwa tygodnie, do 30 czerwca. Czasu na zapoznanie się z projektami i wybór najlepszych jest więc całkiem sporo. Ale już pojawiły się głosy malkontentów, że termin głosowania wyznaczony na dwa ostatnie tygodnie czerwca jest wyjątkowo nietrafiony. Dlaczego? Bo wielu krakowian będzie już wtedy na wakacjach...

Nie ukrywam, że takie wyjaśnienie nieco mnie zdziwiło. A może nawet trochę bardziej niż nieco. Wcale nie przeczę, że mogą być dogodniejsze terminy niż czerwiec, ale czy naprawdę to taki zły czas? Owszem, 23 czerwca kończy się rok szkolny, ale dzięki temu rodzice młodszych uczniów mają więcej wolnego czasu po południu – nie muszą go poświęcać na pomoc przy odrabianiu zadań domowych. Dni w czerwcu są długie i nasza aktywność również wygląda inaczej w pierwszych dniach lata niż w listopadowe wieczory. Owszem, aby zapoznać się z projektami, trzeba spędzić nieco czasu przed komputerem, ale nie przesadzajmy, że są to długie godziny. Strona poświęcona budżetowi obywatelskiemu jest bardzo przejrzysta – łatwo na niej znaleźć projekty zgłoszone w naszej dzielnicy i przejrzeć te ogólnomiejskie. Samo głosowanie – choć i w tej kwestii słyszałam rok temu narzekania – trwa naprawdę chwilę, co przetestowałam na

sobie i członkach mojej rodziny. Dlatego argument, że ktoś jest na wakacjach, też uważam za nietrafiony. Bo przecież także na urlopie można poświęcić pół godziny na sprawy ważne dla naszych lokalnych społeczności, zwłaszcza że relacje z wakacji potrafimy publikować w internecie na bieżąco...

Czasem się zastanawiam, z czego wynika nasze malkontentstwo. Czy to nasza cecha narodowa? Wirus, który z łatwością się rozprzestrzenia i zaraża? Przecież pisanie komentarzy w internecie też zajmuje czas. Może zamiast narzekać, jaki to czerwiec jest nieodpowiedni na głosowanie, lepiej wejść na stronę budzet.krakow.pl i przejrzeć zgłoszone projekty? A potem, po 16 czerwca, oddać swój głos na te najlepsze?

Serdecznie zachęcam do głosowania – docerzymy pracę mieszkańców naszego miasta, którzy w tym roku zgłosili rekordową liczbę projektów.

Beata
Kłopot-Gordziejowska

redaktor naczelna

KONKURSI!

Szanowni Państwo!

W związku z obowiązaniem od 25 maja 2018 r. RODO, czyli rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), postanowiliśmy zawiesić publikowanie pytań konkursowych do czasu przygotowania odpowiednich procedur.

Poniżej przedstawiamy prawidłowe odpowiedzi na pytania konkursowe z 9. numeru naszego dwutygodnika.

1. Kiedy miała miejsce premiera spektaklu „Nie płacz, Koziołku” w Teatrze Groteska? 2. Kto jest reżyserem spektaklu „Przemiany” w Teatrze Groteska? Prawidłowe odpowiedzi to: 1. Premiera spektaklu „Nie płacz, Koziołku” w Teatrze Groteska odbyła się 25 czerwca 2016 r. 2. Reżyserem spektaklu „Przemiany” jest Adolf Weltschek. Zwycięzcy zaproszeń do teatru Groteska zostali poinformowani drogą e-mailową.

fot. Bogusław Świerkowski

W obiektywie

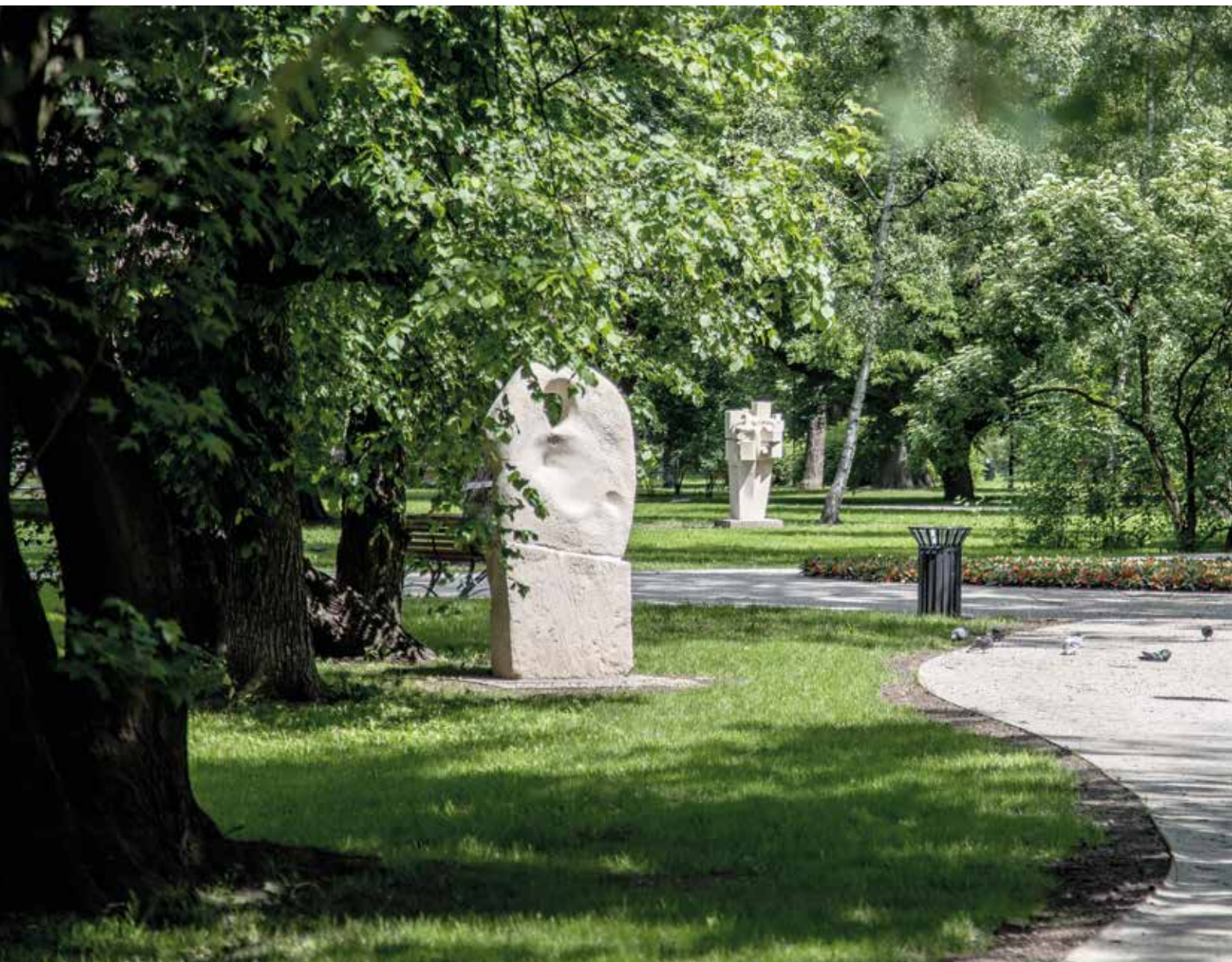

W maju, w Krakowie...

zjęcia: Bogusław Świerkowski

W magicznym ogrodzie

Salon Krakowa. Wizytówka miasta. Duma. Miejsce rozrywki i relaksu. Odnowiony park Krakowski, którego patronem został Marek Grechuta, od 2 czerwca zaprasza na spacer, pikniki, przejażdżki rowerowe, miłe chwile z książką i niezapomniane zabawy z dziećmi. Warto zobaczyć, jak wypiękniło to miejsce położone między ulicami Czarnowiejską, Szymanowskiego, pl. Inwalidów i al. Adama Mickiewicza. Kto raz wejdzie do tego magicznego ogrodu, będzie przychodził częściej.

Tadeusz Mordarski

„**M**agiczny ogród” to określenie pasujące do parku Krakowskiego w nowej odsłonie. Posadzono tam sto tysięcy bylin i cztery tysiące krzewów. Oczywiście będą cieszyły m.in. krokusy, narcyzy, zawilce, konwalie, piwonie i astry.

Ogród w centrum miasta

– To całe morze roślin, to chyba największy ogród bylinowy w mieście. Kwiaty dobrano tak, by przez cały rok coś kwitło. Do tej pory park

kojarzył się z majestatycznymi, starymi drzewami. Postanowiliśmy przywrócić atrakcyjne partery w parkach. To będzie wyjątkowe miejsce. Od Alej będzie oddzielone gęstym żywopłotem. Wyciszy on to miejsce i poprawi jakość powietrza w parku Krakowskim – podkreśla Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa.

Żywopłot to jedyne odgródzenie parku od reszty miasta. Mieszkańcy będą mogli w nim przebywać całą dobę. Nie będzie bram ani godzin funkcjonowania.

Krakowian pozytywnie może zaskoczyć wiele nowości. Jedną z nich jest bez wątpienia ogromny, nowoczesny plac zabaw położony od strony ul. Szymanowskiego. Projekt był konsultowany z najmłodszymi mieszkańcami i to oni podjęli ostateczną decyzję, jak ma wyglądać.

Traktor, sztuczny baranek i ogród czytelniczy

– Takiego placu zabaw dotąd w parkach nie było. Doskonale będą się w nim bawić dzieci młodsze i starsze – zapewnia Piotr Kempf, dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej. By było bezpiecznie, plac odgródzono od reszty parku niskim płotem.

W parku Krakowskim można zjeżdżać na zjeżdżalniach, wspinać się na drewnianą raketę i umieszczone w wielu miejscach siatki. Jest małpi gaj, drewniany wąż i pociąg oraz uroczy baranek, na którym usiądą maluchy. Dzieci mogą zbiegać po bezpiecznych wzniesieniach, pokrytych nawierzchnią zapobiegającą poślizgom, i bawić się wodą. To wszystko w centrum miasta, w przepięknym otoczeniu i wśród uspokajającej zieleni. Dla starszych przygotowano plac do gry w bule, a dla miłośników książek – ogród czytelniczy. Ten znajduje się od strony Akademii Górniczo-Hutniczej. Stworzą go z jednej strony żywopłot, z drugiej graby. W tym tzw. gabinecie grabowym pojawią się wygodne miejsca do siedzenia i czytania. Będzie też biblioteczka, dzięki której będzie można wymieniać się książkami. Półokrągłe, pełne drzew miejsce pozwoli przenieść się do świata bohaterów literackich. Mocne światła latarni pozwolą tym, którzy się zasiedzą, śledzić rozwój książkowych wydarzeń nawet po zmroku.

Wierzba zostaje

Ogromna stara wierzba rosnąca nad sadzawką znana jest chyba wszystkim, którzy choć raz byli w parku Krakowskim. Mimo ubytków w swojej strukturze zostanie na swoim miejscu. Jest zbyt ważna dla mieszkańców – to stały punkt centralnego miejskiego parku. Odwiedzających może zaskoczyć druga, znajdująca się obok. Młodsza siostra godnie zastąpi starszą, kiedy ta nie wytrzyma choćby siły wiatru. Dwie wierzby będą teraz stały nad sadzawką, która podczas remontu zyskała nowy kolor. Teraz w środku jest szara, a nie jak dotąd – niebieska.

W parku pojawiły się 42 nowe drzewa, m.in. jesiony, jabłonie kwieciste, kasztanowce i lipy. Część potężnych, największej urody drzew zostanie oświetlonych. Nocna, parkowa iluminacja to nowość, jeśli chodzi o architekturę parku. Od części starych drzew odsunięto też alejki. Niektóre dróżki poprowadzono w zupełnie inny niż dotychczas sposób. Część ścieżek ma bezową nawierzchnię mineralną. Ważne jest to, że bez problemu można po niej przejechać i wózkami, i rowerem. Rowerzyści otrzymali też oczekiwaną pochylnię dla rowerów od strony pl. Inwalidów, stojaki na jednoślady i poidelka. Oni razem z innymi gośćmi parku będą mogli posilić się i odpocząć przy głównej, asfaltowej drodze. – Jest na tyle szeroka, żeby mogły się przy niej pojawić food-trucki – dodaje Piotr Kempf.

Sztuka w plenerze

Od 1974 r. na terenie parku Krakowskiego znajdują się abstrakcyjne rzeźby, doskonale znane mieszkańcom i turystom. Dzieła autorstwa Borzęckiego, Hajduckiego, Kućmy, Sękowskiego i Sieka oczywiście można cały czas podziwiać. Zostały odrestaurowane. W dalszym

foto: Bogusław Świerkowski

BUDŻET OBYWATELSKI MIASTA KRAKOWA

16-30 CZERWCA 2018

NIE MUSISZ BYĆ
ZAMELDOWANY

WYSTARCY,
ŻE UKOŃCZYŁEŚ
16 LAT

DECYDUJ,
CO BĘDZIE
ZROBIONE
W TWOIM MIEŚCIE

GŁOSUJ
PRZEZ INTERNET
LUB
W PUNKCIE
GŁOSOWANIA

www.budzet.krakow.pl

ciągu zapewniają zielonemu skwerowi wyjątkowy charakter. W końcu Kraków to miasto artystów, wypełnione historią i każde z miejsc o tym przypomina.

Przywrócenie świetności. Historia parku Krakowskiego

Park został założony w 1885 r. przez radcę miejskiego Stanisława Rehmana. Na terenie wydzierżawionym od wojska zbudowano ogród na wzór wiedeńskich. Bez wątplenia było to centrum rozrywki ówczesnych mieszkańców z całą listą atrakcji – wachlarzem rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych rozrywek w jednym miejscu. Tu znajdowały się restauracje, kawiarnie, pawilon koncertowy, kręgielnia, basen, lodowisko, arena kolarska, małe ZOO, sadzawka i teatr letni. Przed I wojną światową bogatsi mieszkańcy mogli ślizgać się w parku na najbardziej eleganckiej w mieście ślizgawce. Obowiązywały tam najdroższe w Krakowie bilety wstępu. Zabawę mieszkańcom umilały gościnne występy orkiestry wojskowej, grającej w muszli koncertowej. Po wojnie i rozbudowie miasta powierzchnia parku została w znacznym stopniu zmniejszona, a zabudowa i kompozycja parku – zniszczona.

Wielkie otwarcie. Sobota, 2 czerwca

Tego dnia wyremontowany za niemal 8 mln zł park Krakowski zostanie oddany do użytku mieszkańcom. Miasto zorganizuje z tej okazji piknik, pierwszy z cyklu w ramach akcji „Piknikuj w zieleni. Piknik krakowski”. Na długiej liście atrakcji są m.in. koncerty Krakowskiej Orkiestry Staromiejskiej oraz orkiestry Premiata Corpo Bandistico Città di Monte Urano. Pierwsza w tym roku obchodzi 30. rocznicę powstania. Druga ma ponad 130 lat. To włoska orkiestra z regionu Marche, w prowincji Fermo. Koncertowała w Azji i Ameryce, w Polsce była już dwukrotnie. Miłośnicy wspaniałej muzyki powinni więc pojawić się w parku w sobotę o godz. 11.30.

W południe odnowiony park Krakowski oficjalnie przekaże mieszkańcom prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. Później na niezapomniany historyczny spacer po parku zaprosi Mikołaj Kordecki. Architekt i członek Społecznego Komitetu Ochrony Zabytków Krakowa barwnie opíše fakty dotyczące tego popularnego wśród mieszkańców miejsca. Mikołaj Kordecki to wybitny znawca zielonych terenów Krakowa, miłośnik Plant, który prowadzi atrakcyjne spacerunki po krakowskich parkach. Zwiedzanie odbędzie się o godz. 12.30, 13.30, 14.30 i 15.30.

Aktywność przede wszystkim

Piknik Krakowski sięga do tradycji majówek, kiedy całymi rodzinami krakowianie udawali się na odpoczynek na łonie natury. Także 2 czerwca, podczas otwarcia parku, wszystkie pokolenia znajdą coś dla siebie.

Będzie malowanie twarzy, skręcanie balonów oraz gry i zabawy z dawnych lat. Warto obejrzeć rodzinną rewię mody – pokaz ubiorów lat 20. i 30. XX w. Dzieci posłuchają fragmentów literatury z okresu międzywojennego, a aktor za pomocą lalek pomoże jeszcze lepiej wczuć się w słyszany tekst.

Miłośnicy ruchu na świeżym powietrzu będą mogli poćwiczyć na dużych piłkach do fitnessu, pograć w badminton i ping-ponga, poskakać na skakance, spróbować sił w uni-hokeju, zaprezentować zręczność na macie do twistera albo zakręcić specjalnym talerzem. To atrakcje nie tylko dla dzieci, rodzice też na pewno będą się przy nich świetnie bawić.

W sobotę 2 czerwca kursowanie rozpocznie Parkobus. Specjalny autobus wystartuje z pętli Nowy Bieżanów, a następnie trasą Bieżanów, Aleksandry, Prokocim, Bieżanowska, Makowa, Bonarka, rondo Matecznego, Centrum Kongresowe, Jubilat, Muzeum Narodowe, Czarnowiejska, dowiezie mieszkańców pod sam park Krakowski. Przejazd Parkobusem jest oczywiście bezpłatny.

Jedną z atrakcji parku jest nowoczesny plac zabaw

Głosuj na Henryka!

„Henryk” to żywy świadek historii Krakowa sięgającej ponad 240 lat wstecz. To drzewo o wyjątkowych cechach dendrologicznych, jeden z ostatnich potomków prastarej puszczy, który przetrwał niemal cudem, rosnąc w samym sercu miejskiej dżungli, tuż przy jednej z najbardziej ruchliwych arterii drogowych Krakowa. Stanowi dominantę w krajobrazie Borku Fałęckiego i jest znaczącym obiektem edukacji przyrodniczej Krakowa.

kolaż, zdjęcia: krakowfotopolska.eu, archiwum UMJK

Dąb Henryk – najstarsze zdjęcie (czarno-białe) powstało między 1920 a 1930 r.

Agnieszka Mydłowska

Zapewne wielu z nas pędzących samochodem ruchliwą zakopiańką, która w tym rejonie wznosi się pod Górą Borkowską, zwróciło uwagę na ogromne, stare drzewo, z kapliczką na oberwanym z kory pniu oraz tabliczką „Pomnik przyrody”, rosnące w sąsiedztwie hałaśliwej pętli autobusowej, które mimo tak trudnych warunków jest niezwykle żywotne i okazałe. To samo wielkie drzewo stało tu 100 lat temu w nieco innej scenarii, a obok niego znajdował się charakterystyczny dla podmiejskiej zabudowy dom z ogrodem przy ul. Zakopiańskiej 121, przed którym biegła jeszcze nieutwardzona szosa. Od czasu do czasu podskakiwała tam na wybojach furmanka, unosił się gwar ze sklepu kolonialnego, a śmiechy bawiących się dzieci mieszkających naprzeciw w należących do Fabryki Libana mieszkaniach wypełniał radośnie okolicę. Ten wielki dąb jest żywym świadkiem historii miasta, a szczególnie Borku, którego dzieje sięgają średniowiecza wraz z nazwą pochodzącą od borów występujących niegdyś w tym rejonie – wspomnianych przez Jana Długosza oraz opisanych na mapach józefińskiej i katastralnej. Dla wielu mieszkańców Borku Fałęckiego okazały dąb znany jest za sprawą zabytkowej kapliczki na jego pniu,

a dla znających jego historię to także symbol walki, jaką staczał wielokrotnie Henryk Bartyzel o zachowanie tego wyjątkowego drzewa, które na cześć swojego obrońcy nosi imię Henryk. Zmarły w 2010 r. strażnik wiekowego dębu doczekał się godnego następcy. Piotr Gzyl to były mieszkaniec Borku, który dorastał w cieniu drzewa wraz z przyjaciółmi z tzw. „Ferajny” spod numeru 72. Po śmierci Bartyzela niewielka działka o nieuregulowanym stanie prawnym, stanowiąca otoczenie drzewa, zaczęła zarastać, stawać się śmietniskiem z dzikimi reklamami, aż wreszcie zawisła groźba zbliżającej się zabudowy w miejscu dawnego budynku przy Zakopiańskiej 121, którą szczęśliwie odsunięto na bezpieczną odległość od drzewa. Pan Piotr zaangażował w ratowanie drzewa mieszkańców, instytucje miejskie oraz środowisko naukowe – w efekcie czego teren niedawno zrewaloryzowano, a dąb Henryk zaczął odzyskiwać dawny blask.

Aktualnie dąb Henryk bierze udział w ogólnopolskim konkursie „Drzewo Roku 2018” organizowanym przez Klub Gaja, w związku z czym prosi o głosy w plebiscyfie internetowym, w którym ma ogromne szanse na wygraną i start o ten tytuł w europejskim konkursie. Głosować można na stronie: www.drzeworoku.pl – od 1 czerwca 2018 r.

 Kraków

Oddaj głos na Henryka!

Głosować można już od 1 czerwca na: www.drzeworoku.pl

IMIĘ I NAZWISKO:
Dąb Henryk

MIEJSCE ZAMIESZKANIA:
ul. Zakopiańska 121

ZAWÓD:
Pomnik przyrody

240

przeżyte
lata

533

centymetry
obwodu

23

metry
wysokości

1966

rok objęcia
ochroną
pomnikową

KLUB GAJA

Krótko i na temat

fot. Krzysztof Krzemppek

Zespół Remont Pomp powstał w 2004 r. przy Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną

Remont Pomp i Mikołaj Trzaska

3 czerwca, czyli na kilka dni przed rozpoczynającym się w Krakowie Tygodniem Osób Niepełnosprawnych, w Nowej Hucie pojawią się niezwykli goście. Będzie to gdański zespół Remont Pomp, który powstał w 2004 r. przy Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (Koło w Gdańsku). Zespół tworzy muzykę etniczną, awangardową i improwizowaną. Na czerwcowym koncercie w Ośrodku Kultury im. C. K. Norwida wystąpi razem ze znanym polskim kompozytorem, saksofonistą i klarncistą basowym Mikołajem Trzaską (m.in. zespoły Miłość, Łoskot, Volumen). Remont Pomp i Trzaska mają już za sobą dwie świetnie przyjęte płyty pt. „Złota Platyna” oraz „Pomp Power”. Dawka emocji oraz doskonałej, szczerzej muzyki prosto z serca będzie na tym wydarzeniu ogromna! Koncert odbywa się w ramach cyklu muzycznego Odbiornik Live. Więcej informacji na stronie www.facebook.com/odbiorniklive lub www.okn.edu.pl.

Piknik z Majką Jeżowską – już 9 czerwca!

Piknik Krowoderski od lat gromadzi rzesze gości. Jest to impreza przeznaczona dla dzieci z Krakowa i okolic, a także dla ich rodziców i opiekunów. Tegoroczną gwiazdą pikniku będzie Majka Jeżowska.

Piknik Krowoderski to okazja do prezentacji i promocji młodych talentów muzycznych, tanecznych czy sportowych. Wśród prezentujących się zespołów dziecięcych i młodzieżowych wystąpią laureaci organizowanych przez MDK „Dom Harcerza” konkursów, m.in. Piosenki Anglojęzycznej „Singing Kids”, Festiwalu „Debiuty”, zespoły artystyczne i sportowe

szkół podstawowych ZSO nr 51 i ZSOI nr 1 Dzielnicy Krowodrza, Krakowska Orkiestra Staromiejska, Zespół Krzesany z Małego Cichego oraz wykonawcy gospel z Embassy International School. Odbędą się pokazy karate i występy cheerleaderek.

Uczestnicy pikniku będą mogli wziąć udział m.in. w zabawach plastycznych i sportowych, jeździć konno, wykonać zdjęcia inspirowane piosenkami Majki Jeżowskiej, uczestniczyć w pokazach pierwszej pomocy medycznej prowadzonych przez ZHP czy w Plenerowych Zabawach Międzypokoleniowych, organizowanych przez Centrum Aktywności Seniorów „Srebrzysta Krowodrza”. Podczas imprezy odbędą się również prezentacje Dzielnicy V, pokazy i atrakcje przygotowane przez pozostałych partnerów wydarzenia, a także zabawy z nagrodami.

Piknik Krowoderski jest przedsięwzięciem o bogatym i zróżnicowanym programie, wspomaga integrację środowiska Dzielnicy V, dziecięcą i młodzieżową aktywność artystyczną, edukuje poprzez zabawę.

XII edycja imprezy odbędzie się 9 czerwca na terenie MDK „Dom Harcerza” (ul. Reymonta 18) i części parku Jordana w godz. 13.00–19.15. Jego organizatorem jest Rada Dzielnicy V Miasta Krakowa i Młodzieżowy Dom Kultury „Dom Harcerza”, a honorowy patronat nad wydarzeniem objął Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski. Wstęp wolny.

Eko-logiczni – edukacja ekologiczna

Miasto Kraków już po raz czwarty otrzymało dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie na realizację programu

edukacyjnego służącego podniesieniu poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa. Tegoroczny projekt nosi nazwę „Eko-logiczni”. Jego uczestnikami będą uczennice i uczniowie z 25 krakowskich szkół podstawowych i szkół z oddziałami gimnazjalnymi oraz dzieci z 10 samorządowych przedszkoli.

Podczas trzech wrześniowych spotkań w laboratoriach Zespołu Szkół Chemicznych w Krakowie uczniowie samodzielnie przeprowadzą doświadczenia, badając wpływ zanieczyszczeń na otaczający nas świat, poznają zasady działania różnych systemów produkcji energii opartej na źródłach odnawialnych, otrzymają również informacje dotyczące ochrony środowiska i poprawy jakości życia w mieście. Październikowe warsztaty dla dzieci przedszkolnych przybiorą formę zabawy, w której zajęcia ruchowe i plastyczne przeplatać się będą z pokazami doświadczeń chemicznych oraz minidoświadczeniami przeprowadzanymi przez samych przedszkolaków.

Jedną z atrakcji projektu jest udział w spotkaniu na ścieżce edukacyjnej krakowskiego Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów – Ekospalarni Kraków. Uczniowie i nauczyciele zwiedzą m.in. halę wyładunkową, dyspozytornię, linię spalania, a przewodnik z ZTPO przybliży im historię zakładu zlokalizowanego na terenie Nowej Huty.

W ramach projektu organizowane są również konkursy dla uczniów i przedszkolaków, a ich laureaci oraz zwycięzcy uczniowskiego testu wiedzy przeprowadzonego na ostatnich zajęciach w Zespole Szkół Chemicznych zostaną uhonorowani nagrodami. Zapraszamy na stronę internetową projektu: www.krakow.pl/ekologiczni.

Marta Nowak – dyrektor magistratu

Przed nami kolejna edycja Dnia Otwartego Magistratu...

Marta Nowak: Dzień Otwarty Magistratu to nasza lokalna tradycja, symboliczne otwarcie wszystkich drzwi, a także okazja do przygotowania się do Święta Miasta Krakowa – tradycyjnie obchodzonego 5 czerwca na pamiątkę nadania Krakowowi przywileju lokacyjnego. Od kilkunastu lat zapraszamy mieszkańców i gości do odwiedzenia Magistratu. Zapraszamy nie tylko do zwiedzenia budynku i poznania działalności struktur administracyjnych miasta, ale przede wszystkim do spotkania i wzajemnego poznania się. Organizując to przedsięwzięcie z różnymi jednostkami i partnerami, staramy się pokazać spektrum działań, jakie realizowane są w Krakowie. A przecież dzieje się naprawdę bardzo wiele.

Na jakie atrakcje krakowianie będą mogli liczyć tym razem?

MN: Budynek Pałacu Wielopolskich, przyległe dziedzińce i place zmienią swój codzienny charakter i przeniosą nas w klimat inspirowany Krakowem lat 20. i 30. XX w. Tegoroczne świętowanie nawiązuje do lokalnych obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości i związanej z tym krakowskiej kampanii „Wyzwolona_2018.” Na odwiedzających czeka cały szereg atrakcji nawiązujących do lat 20. i 30.: zabawy, muzyka, artystyczne konteksty i moda z tamtego okresu.

Tradycyjnie wspólne świętowanie zostanie zainaugurowane wystąpieniem prezydenta Jacka Majchrowskiego czy będą jakieś zmiany?

MN: Prezydent Miasta Krakowa wraz z Bogusławem Kośmideirem, Przewodniczącym Rady Miasta Krakowa przywitają mieszkańców i gości. Potem, oprócz tradycyjnej możliwości zwiedzenia Pałacu Wielopolskich z przewodnikiem, będzie można wziąć udział w różnego rodzaju warsztatach artystycznych inspirowanych sztuką i modą dwudziestolecia międzywojennego, a także projekcjach filmowych w specjalnie na tę okazję zaaranżowanym kinie w bramie (w repertuarze: „Paweł i Gawęł”, „Ada! To nie wypada!” oraz „Zapomniana melodia”). W klimat retro przeniosą nas też animacje, zabawy i tańce prezentowane na scenie przed budynkiem oraz na dziedzińcach. Na gości czekają także atrakcje rekreacyjno-sportowe nawiązujące do zabaw podwórkowych sprzed lat, wspólne czytanie na trawie, spektakle teatralne i kabaretowe. Do tego będzie automobil z epoki, animatorzy na szczudłach, zonglerzy, bańki mydlane i balony. Magistrat czeka na gości od godz. 10.00, impreza zakończy się koncertem piosenek retro w wykonaniu Beaty Rybotyckiej i Jacka Wójcickiego. Koncert został zaplanowany na godz. 16.00.

Wspomniała Pani, że Dzień Otwarty Magistratu to także okazja do przygotowania się na Święto Miasta Krakowa i Święto Flagi Miasta Krakowa. Na czym polegać będą te przygotowania?

Poznajmy się w magistracie

3 czerwca zapraszamy na Dzień Otwarty Magistratu. Budynek Pałacu Wielopolskich, dziedzińce i place zmienią swój charakter i przeniosą nas w klimat inspirowany Krakowem lat 20. i 30. XX w. O tym, czego możemy się spodziewać w tym dniu, z Martą Nowak, dyrektorem magistratu, rozmawia Małgorzata Stuch.

MN: 3 czerwca w magistracie będzie można otrzymać flagi i choągiewki w kolorach miasta, które oczywiście będą też rozdawane mieszkańcom 5 czerwca w kilku punktach przesiadkowych, a także przed mszą świętą w intencji miasta oraz przed uroczystą sesją rady miejskiej. Dodatkowo w trakcie dnia otwartego będzie można zapoznać się z informacjami dotyczącymi nowo wprowadzanej Karty Krakowskiej, a także projektami zrealizowanymi w ramach dotychczasowych edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa. Tradycyjnie już w trakcie Dnia Otwartego Magistratu będzie można zdobyć wiedzę na temat działalności krakowskich dzielnic oraz wziąć udział w finałowych spotkaniach w ramach projektu Uczeń-Obywatel.

Co zazwyczaj najbardziej interesuje krakowian podczas odwiedzania magistratu?

MN: Bez wątplenia gabinety Prezydenta Miasta Krakowa oraz Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa cieszą się co roku niestabnącą popularnością. Budynek Pałacu Wielopolskich to nie tylko reprezentacyjne miejsce, to także spora część historii miasta, która jest dla naszych gości bardzo ważna i ciekawa. Warto podkreślić, że magistrat można zwiedzać zarówno indywidualnie, jak i z przewodnikiem – zaplanowaliśmy cztery grupowe wejścia: o godz. 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, a zwiedzanie, warsztaty, aktywności i animacje są bezpłatne. Poza tym dzień otwarty to także wyjątkowa okazja, żeby zobaczyć zwykle niedostępne miejsca takie jak dziedzińce wewnętrzne, które nie tylko są wówczas otwarte dla gości (z czego chętnie korzystają). Tego dnia można będzie tam również wziąć udział w różnych warsztatach – zatańczyć jak w międzywojniu, czytać na trawie czy bawić się w zabawy podwórkowe z tamtych lat.

Czy są plany, by zmienić formułę Dnia Otwartego Magistratu? Czy już wiadomo, co zaproponują Państwo krakowianom za rok?

MN: Zaproszenie do odwiedzenia siedziby władz Miasta i wspólnego świętowania to inicjatywa szczególna. Dzień Otwarty Magistratu ma kilkunastoletnią tradycję i stałe miejsce w kalendarzu tych miejskich przedsięwzięć, w których chętnie biorą udział mieszkańcy. Nie przewidujemy więc zmiany formuły. Chcę podkreślić, że dzień otwarty to wyjątkowa okazja, by każdy krakowianin mógł odwiedzić siedzibę urzędu w okolicznościach nieco innych niż zazwyczaj. Tego dnia mieszkańcy przychodzą nie po to, żeby coś „załatwić”, ale poznać swój urząd – miejsce, w którym od 1866 r. pracują ludzie służący mieszkańcom. Warto tu zwrócić uwagę na tę tradycję i historyczny kontekst, bo właśnie we wspomnianym 1866 r., kiedy Kraków odzyskał samorząd, władze miasta zakupiły budynek Pałacu Wielopolskich na swoją siedzibę.

Święto Rodzin Zastępczych

30 maja obchodzony jest w Polsce Dzień Rodzicielstwa Zastępczego. To święto tych, którzy podjęli się opieki i wychowania dzieci w zastępstwie ich własnych rodziców. To także ważny dzień m.in. dla koordynatorów pieczy zastępczej, psychologów, którzy na co dzień towarzyszą rodzinom zastępczym w ich sukcesach i trudnościach.

fot. Pixabay

Rodzice zastępczy świadczą wyjątkowo odpowiedzialną i pełną trudnych wyzwań pracę

Agnieszka Pers*

Święto to okazja do spotkań, podziękowań. To także dobry czas, aby zadać pytanie, jak naprawdę wygląda „nieświęteczna” codzienność rodzin zastępczych. – Każde dziecko ma prawo do wychowania w rodzinie, jednak nie zawsze istnieje możliwość, by pozostawało pod opieką własnych rodziców. Sąd rodzinny podejmuje decyzję o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, gdy wyczerpią się wszystkie możliwości wsparcia rodziców biologicznych w wypełnieniu ich funkcji – mówi Agnieszka Wilk, kierownik Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krakowie. – Wtedy właśnie niezbędne jest zorganizowanie dziecku opieki i wychowania poza jego środowiskiem naturalnym, przede wszystkim w rodzinach zastępczych, zapewniających dziecku bliskość emocjonalną i troskę najbardziej zbliżoną do warunków rodzinnych. Sąd orzeka zwykle o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej tworzonej przez jego bliskich – dziadków lub rodzeństwo. Mówimy wtedy o spokrewnionej rodzinie zastępczej. W Krakowie 353 dzieci wychowuje się w takim środowisku rodzinnym. Niezawodową rodziną zastępczą mogą również tworzyć dalsi krewni dziecka (taką formą opieki objętych jest 80 dzieci). Nierzadko zdarza się jednak, że nikt z rodziny dziecka nie może lub nie chce się nim zająć. W takich właśnie okolicznościach niezbędne są osoby

niespokrewnione z dzieckiem, które stworzą dom rodzinny. Mogą to być rodziny zastępcze niezawodowe, czyli niezwiązane umową o świadczenie pracy w charakterze rodziców zastępczych – obecnie w Krakowie z tej formy opieki korzysta 47 dzieci – lub rodziny zawodowe, wynagradzane za swoją pracę – dodaje Agnieszka Wilk.

Każda rodzina zastępcza jest objęta wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który służy poradnictwem, odpowiada na bieżące potrzeby rodzin związane z ich funkcjonowaniem. Krakowskie rodziny zastępcze uczestniczą w grupach wsparcia, superwizji, licznych szkoleniach oraz spotkaniach okolicznościowych. Działa wolontaryjna pomoc dzieciom w nauce. Dzieci i dorośli mogą zwrócić się o pomoc psychologiczną specjalistów zatrudnionych w MOPS specjalnie w tym celu. Rodziny zastępcze korzystają także z Programu Aktywności Lokalnej, prowadzonego na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków, w ramach którego uczestniczą w konsultacjach logopedycznych, dietetycznych, poradnictwie prawnym, mediacjach, pomocy w nauce, jeździe konnej, nauce gry na gitarze, nauce pływania, robotyce oraz w zajęciach rozwijających talenty i zainteresowania, warsztatach z podstaw komunikacji w języku angielskim, świetlicy weekendowej, wycieczkach. Rodziny zastępcze otrzymują również pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci oraz dodatek wychowawczy.

W Krakowie działa 39 zawodowych rodzin zastępczych, w których można umieścić 62 dzieci. 10 z nich to tzw. specjalistyczne rodziny zastępcze, zajmujące się dziećmi niepełnosprawnymi, a 29 to pogotowia rodzinne, zapewniające opiekę na krótki czas, potrzebny do uregulowania sytuacji dziecka. W Krakowie działają również dwa rodzinne domy dziecka, w których przebywa dziewięć dzieci. – Musimy mieć świadomość, że osoby będące rodzicami zastępczymi świadczą wyjątkowo odpowiedzialną i pełną trudnych wyzwań pracę. Opiekują się dziećmi, które wymagają często specjalistycznej pomocy, które niejednokrotnie są po ciężkich przeżyciach. Rodziny zastępcze pracują więc przez całą dobę. Do ich obowiązków należy zarówno codzienna opieka nad dzieckiem, jak i jego rehabilitacja, wyrównywanie opóźnień rozwojowych, reedukacja, dbanie o kontakty z rodzicami lub przygotowanie do adopcji. – Dlatego też Gmina Miejska Kraków zarówno podejmuje działania, które mają ułatwić sprawowanie funkcji rodziny zastępczej, jak i wspiera finansowo takie instytucje. Krakowskie zawodowe rodziny zastępcze otrzymują wynagrodzenie podwyższone w stosunku do minimum zagwarantowanego przez ustawodawcę. Nasze stawki są jednymi z najwyższych w kraju – mówi Witold Kramarz, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie.

Osoby, które chciałyby zostać rodzicami zastępczymi, powinny mieć predyspozycje do opiekowania się dziećmi: być odpowiedzialne, troskliwe, wyrozumiałe, a jednocześnie konsekwentne, cierpliwe i wymagające. Powinny umieć wczuć się w przeżycia dziecka, mieć łatwość współpracy z innymi osobami i instytucjami, być odporni na sytuacje stresujące.

W uzyskaniu potwierdzenia posiadania tych cech oraz spełniania warunków formalnych (takich jak m.in. odpowiednie warunki mieszkaniowe, dochodowe, zdrowotne, niekaralność) pomogą pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS w Krakowie. Podjęcie ostatecznej decyzji ułatwiają również szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych: 50-godzinne dla rodzin zastępczych niezawodowych i 90-godzinne w przypadku zawodowych rodzin zastępczych, które obejmują dodatkowo 10 godzin praktyk. Osoby zainteresowane mogą się zgłaszać do pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Piłsudskiego 29 – najlepiej po wcześniejszym umówieniu telefonicznym lub mailowym (tel.: 12 422-29-94, mail: dz@mops.krakow.pl).

*rzecznik prasowy MOPS

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

11 maja

- Uroczyste posiedzenie Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego, podczas którego Prezydent Miasta Krakowa otrzymał medal „Scientiae et Tempori Futuro”, aula Wydziału Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Gronostajowa
- Walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze Związku Polskich Spadochroniarzy, ul. Zyblikiewicza

15 maja

- Przekazanie certyfikatu ISO 90001 dla Urzędu Miasta Krakowa

16 maja

- 35-lecie NSZZ Pracowników ArcelorMittal, ul. Ujastek

17 maja

- Otwarcie Festiwalu Nauki i Sztuki, Rynek Główny

18 maja

- Inauguracja Nocy Muzeów, Muzeum Archeologiczne, ul. Senacka
- Konferencja prasowa połączona z podpisaniem listu intencyjnego w kwestii wydania krytycznego dzieł filozoficznych i teologicznych Karola Wojtyły, ul. Franciszkańska

19 maja

- Oficjalne otwarcie sezonu Krakowskiego Okręgowego Związku Żeglarskiego oraz oficjalne otwarcie Przystani Żeglarskiej AZS Kraków po remoncie, ul. Bagrowa
- Obchody Święta Rzemiosła Polskiego oraz 90-lecie powstania Małopolskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Krakowie, Międzynarodowe Centrum Kultury, Rynek Główny

20 maja

fot. Bogusław Świerczowski

- Koncert z okazji 90. urodzin księdza infulata Jerzego Bryły, Teatr im. Juliusza Słowackiego

21 maja

- Wręczenie Stypendiów Twórczych Miasta Krakowa, sala Miedziana, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa

22 maja

- Posumowanie rewitalizacji obiektów Komendy Miejskiej PSP, ul. Westerplatte

23 maja

- Jubileusz 40-lecia Zespołu Szkół Specjalnych nr 6, ul. Ptaszyckiego

24 maja

- Nadanie skwerowi imienia Jerzego Turaszewicza, skwer u zbiegu ulic Tartowskiej i Zwierzynieckiej

Kocham Kraków z wzajemnością!

Już 8 czerwca 2018 r. na płycie Rynku Głównego w Krakowie zainaugurowana zostanie XIX edycja Tygodnia Osób Niepełnosprawnych „Kocham Kraków z Wzajemnością” – Małopolskie Dni Osób Niepełnosprawnych. Wydarzenie uświetni koncert zespołu Raz, Dwa, Trzy!

Mateusz Krzyszkowski*

Tegoroczna impreza otwierająca wydarzenie tradycyjnie obfitować będzie w liczne atrakcje. Oprócz kiermaszu prac artystycznych będziemy mogli podziwiać przeróżne pasje osób niepełnosprawnych. Na biorących udział w zabawie czekać będzie m.in. loteria z atrakcyjnymi nagrodami oraz spotkania ze znanymi postaciami świata sztuki i sportu. Gwiazdą imprezy inaugurującej XIX Tydzień Osób Niepełnosprawnych będzie zespół Raz, Dwa, Trzy, znany m.in. z fantastycznych interpretacji piosenek Agnieszki Osieckiej i Wojciecha Młynarskiego.

Trwające do 15 czerwca obchody, podobnie jak miało to miejsce w latach ubiegłych, będą niezwykle intensywne i różnorodne. Zaplanowano m.in. koncerty, przedstawienia teatralne, warsztaty plastyczne czy wreszcie zawody sportowe.

XIX Tydzień Osób Niepełnosprawnych organizowany przez Gminę Miejską Kraków, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz liczne organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami kolejny raz pozwoli pokazać, iż prawdziwa pasja jest w stanie pokonać każdą przeszkodę.

Szczegółowe informacje dotyczące wydarzenia można znaleźć na stronie: www.kochamkrakow.com.pl, profilu na Facebooku (fb.com/KochamKrakowzWzajemnoscia), a także uzyskać w biurze promocji TON, które powstało z myślą o wszystkich, którzy będą chcieli włączyć się w działania na rzecz tego niezwykłego wydarzenia (biuro znajduje się w Centrum Obywatelskim przy ul. Reymonta 20, w pok. 39).

Zachęcamy do zapoznania się z programem XIX Tygodnia Osób Niepełnosprawnych na stronie: www.krakow.pl.

*Fundacja „Nie widząc przeszkod”

14. FESTIWAL ZACZAROWANEJ PIOSENKI

15. OGÓLNOPOLSKIE DNI INTEGRACJI „ZWYCIĘŻAĆ MIMO WSZYSTKO”

**KRAKÓW,
9-10 CZERWCA**

Mimo Wszystko
Fundacja Anny Dymnej

WWW.ZACZAROWANA.PL

Opieka nad dziećmi w wieku do lat trzech

Prowadzenie i utrzymanie żłobków samorządowych należy do zadań własnych Gminy Miejskiej Kraków, ale nie stanowi zadania obowiązkowego, jak jest to w przypadku prowadzenia przedszkoli i szkół. Gmina Miejska Kraków wykonuje zadania w zakresie opieki nad dzieckiem do lat trzech nie tylko poprzez prowadzenie żłobków samorządowych, ale również udziela dotacji placówkom innym niż gminne oraz zleca prowadzenie żłobków podmiotom prywatnym.

Paulina Kulińska

W Krakowie działa pięć żłobków, które prowadzone są na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez podmioty prywatne, wyłonione w otwartym konkursie ofert (Żłobek „Misie Pysie”, ul. Domagały 63,65 oraz ul. Dobrego Pasterza 118 C, Żłobek „Re-re kum-kum”, ul. Radzikowskiego 100J i 100K, Żłobek „Pod Magnolią”, ul. Lipska 75). Opłaty za pobyt dziecka w żłobku są takie same jak w żłobku samorządowym.

Zapisy do żłobków prowadzonych na zlecenie Gminy odbywają się w systemie całorocznym, a o przyjęciu do placówki decyduje kolejność zapisu na tzw. liście oczekujących. Jednocześnie pierwszeństwo przyjęcia do żłobków samorządowych i tych prowadzonych przez podmioty na zlecenie Gminy mają dzieci z rodzin posiadających Krakowską Kartę Rodzinną 3+ lub Krakowską Kartę Rodziny z Niepełnosprawnym Dzieckiem, które są ponadto zwolnione z opłat za pobyt dziecka w żłobku samorządowym.

Zgodnie ze statutem żłobków samorządowych zapisy prowadzone są przez cały rok, a dzieci przyjmowane są do nich, jeśli placówka dysponuje wolnymi miejscami. Dzieci w żłobku samorządowym zapisywane są do grup według ich zbliżonego wieku oraz rozwoju psychofizycznego. Natomiast liczba dzieci w grupie dostosowana jest do obowiązujących przepisów, zgodnie z Ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech. Najwięcej dzieci przyjmowanych jest do żłobka we wrześniu, kiedy najliczniejsza grupa wychowanków odchodzi do przedszkola. W starszych grupach trudno o wolne miejsca w ciągu roku, ponieważ z reguły systematycznie zajmują je dorastające maluchy, zwalniaszając miejsca w grupach młodszych.

W trakcie składania karty zapisu istotne są dwie daty: data urodzenia kwalifikująca do konkretnej grupy wiekowej oraz data złożenia karty zapisu, która określa kolejność na liście oczekujących na wolne miejsce. Miejszczyna opłata za pobyt dziecka w żłobku samorządowym oraz prowadzonym na zlecenie Gminy wynosi 199 zł i za wyżywienie do 150 zł.

Rodzice dzieci korzystających z usług żłobków samorządowych zgodnie z uchwałą nr 163/2011 RMK z dnia 25.05.2011 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w żłobku samorządowym Gminy Miejskiej Kraków mogą korzystać z dodatkowych ulg w opłatach za żłobek. Rodzice (opiekunowie prawni), których dwoje lub więcej dzieci równocześnie korzysta z opieki tego samego żłobka, zwolnieni są częściowo od ponoszenia opłaty – zostaje ona zmniejszona o 100 zł za każde dziecko. Rodzice (opiekunowie prawni), których dochód nie przekracza 180 proc. dochodu uprawniającego do korzystania ze świadczeń pieniężnych określonych w przepisach o pomocy społecznej (kryterium dochodowe), zwolnieni są częściowo z ponoszenia opłaty z tytułu pobytu dziecka w żłobku – opłata zostaje zmniejszona o 100 zł za każde dziecko.

W Krakowie funkcjonują 182 żłobki, 20 klubów dziecięcych oraz 28 dziennych opiekunów. Placówki te dysponują łącznie 7693 miejscami (żłobki samorządowe – 2350 miejsc, żłobki inne niż gminne – 4672 miejsca, żłobki prowadzone na zlecenie Gminy – 336 miejsc, kluby dziecięce – 335 miejsc oraz dzienni opiekunowie – 140 miejsc). Ponadto, poza systemem nadzorowanym przez Gminę Miejską Kraków, opiekę nad dziećmi świadczy ok. 400 niań.

Wianki – Święto Muzyki!

Brodka, Bitamina, Wojtek Mazolewski z projektem „Chaos pełen idei”, Motion Trio, Hańba, Rosalie., Paulina Przybysz, Marek Napiórkowski i Niechęć to niektórzy artyści, którzy wystąpią 23 czerwca podczas tegorocznych Wianków – Święta Muzyki. Organizatorami wydarzenia są Miasto Kraków i Krakowskie Biuro Festiwalowe.

Wojciech Kwiatkowski

Po raz piąty Wianki odbędą się w formule nawiązującej do francuskiego Fête de la Musique, która pozwala prezentować różnorodną polską muzykę w wielu zakątkach miasta. – Zapraszam mieszkańców Krakowa i turystów, niezależnie od wieku, do wielkiego muzycznego świętowania – mówi prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. – Podczas tego wyjątkowego popołudnia i nocy każdy znajdzie coś dla siebie. Oczywiście wszystkie wydarzenia w ramach Wianków – Święta Muzyki są jak zawsze otwarte i bezpłatne – dodaje prezydent Krakowa.

Rynek Główny będzie tętnić mieszkanką jazzu, hip-hopu i r'n'b. Na scenie Hard Rock Cafe Kraków wystąpią m.in. Bitamina, która 7 marca odebrała w ICE Kraków nagrodę czytelników podczas Gali Nagród GaMa, i Wojtek Mazolewski z projektem „Chaos pełen idei”. Na Rynku Głównym zagra też Paulina Przybysz, która w kwietniu otrzymała statuetkę Fryderyka za swój album „Chodź tu”, wyróżniony w kategorii „Album roku: elektronika”.

Nieopodał, na pl. Szczepańskim, stanie Scena Debiutantów. Publiczność usłyszy tam finalistów konkursu Megafon organizowanego przez Radio Kraków dla młodych krakowskich zespołów, a także autorkę jednego z głośniejszych debiutów ubiegłego roku – Rosalie.

Scena Krakowska będzie umiejscowiona u stóp Wawelu przy Powiślu 11. Wśród wykonawców będzie można usłyszeć tam akordeonowe Motion Trio i porywający Max Klezmer Band. Zagra tam też powracająca na Wianki Brodka, ale w zupełnie innej odsłonie i lokalizacji. W 2018 r. wystąpi na Scenie Krakowskiej u stóp Wawelu, wykonując swój repertuar w wersji unplugged – nagrany podczas jej słynnego koncertu dla MTV, który odbył się 12 kwietnia w lubelskim Centrum Spotkania Kultur. To jedna z niewielu okazji, żeby usłyszeć artystkę w tej wyjątkowej odsłonie.

Na tej samej scenie wystąpi Hańba!, wyróżniona w tym roku Paszportem Polityki za album „Będą bić!”. Krakowscy muzycy kontynuują na nim swoją fikcyjną muzyczną opo-

wieść, według której punk rock nie powstał w latach 70., lecz w burzliwych czasach II Rzeczypospolitej. Jak zawsze pomagają im w tym międzywojenni poeci oraz podwórkowe instrumentarium.

Wianki – Święto Muzyki towarzyszy Nocy Klubowej. Jak zawsze będzie różnorodnie i tanecznie. W tym roku weźmie w niej udział aż sześć klubów. W Forum Przechodzenie zagra rewelacyjna funkowo-kosmiczna formacja P.Unity, o której jest coraz głośniej. Etnicznie będzie w Strefie, gdzie zagrają Kapela Maliszów, jedno z największych odkryć polskiej sceny muzycznej, oraz Dola + Swada ze słowiańskimi pieśniami tradycyjnymi. Następnie Strefa zaprasza na etno-potańcówkę.

Pod adres Szpitalna 1, gdzie mieści się klub o tej samej nazwie, trafią zapewne wszyscy miłośnicy muzyki elektronicznej. Wystą-

pią tam: słynna amerykańska artystka Via App, Chino, Olivia, Catch_22, Dj Szy, Virtual Geisha i Discomule. Prozak 2.0 wyróżni się kobiecym line-upem. Zagrają Neen, LayDj, ZuzzaOk, a także Meg i Senthia. Towarzyszyć im będą mężczyźni – weteran Kuba Sojka, Clockwork i Kontrol. Na Rynku Głównym odwiedzić będzie można jeszcze Pasaż, gdzie wystąpią Phil Jensky, Not So Pro, Areg V, Blezz, Peetee S i SQB!. Natomiast na Kazimierzu tańczyć do białego rana będzie można w klubie Serce, gdzie znana Techno Rączka zaprosiła Dja Octopusa, Anatomy Of Mashup, Chateau Shatter, Spajdera Jeruzalem, Dj Kuboka, Kołę, Wojtek Polok oraz gks_championfamily.

Na pl. Wolnica stanie Scena Jazzowa. Zagrają tam m.in. weteran gatunku Marek Napiórkowski i znacznie młodsza stażem, ale już słynna i szanowana Niechęć.

Późnym wieczorem fani wszystkich gatunków spotkają się na bulwarze Czerwieńskim podczas spektakularnego pokazu pirotechnicznego.

To nie wszyscy artyści scen Wianków – Święta Muzyki. Więcej informacji o kolejnych wykonawcach i scenach będzie można znaleźć na stronie: www.wianki.krakow.pl. Warto śledzić zarówno ją, jak i nasz profil na Facebooku!

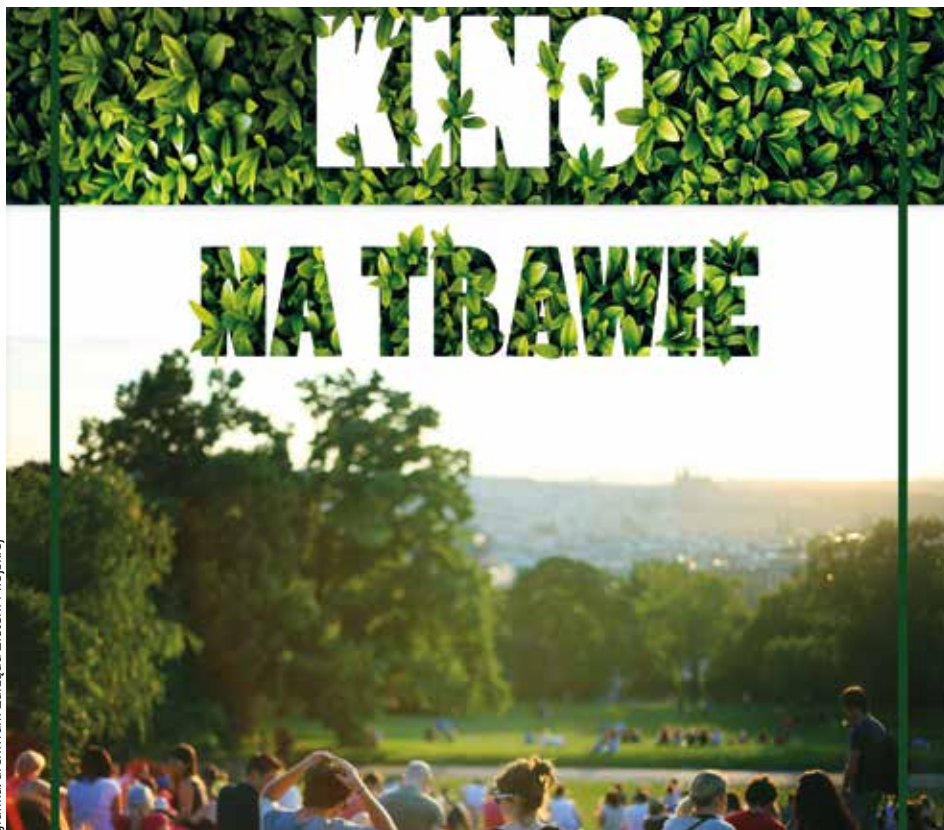

foto: Wojciech Wandzel

Wszystkie wydarzenia w ramach Wianków – Święta Muzyki są otwarte i bezpłatne

Zatrać się w zieleni i... międzynarodowym kinie

Seans filmowy czy wieczór w plenerze? Tego lata unikniemy niełatwych wyborów dzięki organizowanym w krakowskich parkach i ogrodach pokazom filmowym „Kino na trawie. Kino wielu kultur”.

grafika: archiwum Zarządu Zieleni Miejskiej

Nina Lenartowicz-Sokołowska

Sześć letnich czwartkowych wieczorów w sześciu krakowskich parkach i ogrodach, a do tego sześć ciekawych filmów, każdy z innego zakątka Europy. Tak w telegraficznym skrócie prezentuje się projekt „Kino na trawie. Kino wielu kultur” realizowany przez Zarząd Zieleni Miejskiej we współpracy z Kancelarią Prezydenta Miasta Krakowa i krakowskimi konsulatami. „Kino na trawie” to jednak znacznie więcej niż kolejne krakowskie kino plenerowe. Pokazy będą bowiem nie tylko okazją do odwiedzenia dobrze znanych krakowskich parków, ale również do zobaczenia tych mniej popularnych, całkiem nowych lub na co dzień niedostępnych terenów zielonych i ogrodów. Prezentowane w ramach projektu filmy wybrane zostały przez pracujących w Krakowie konsułów sześciu europejskich państw. Zielone kinowe wieczory będą

więc również okazją do zapoznania się z różnymi zakątkami naszego kontynentu, ich kulturą, kinematografią oraz językiem. Wszystkie filmy wyświetlane będą w wersji oryginalnej z polskimi napisami. W ten sposób organizatorzy mają nadzieję poszerzyć grono odbiorców o przedstawicieli mieszkających w Krakowie społeczności prezentowanych krajów.

Pierwszy filmowy pokaz odbędzie się już 7 czerwca w popularnym wśród krakowian parku Jordana. Konsulat Generalny Niemiec zaprezentuje nieznaną szerzej polskiej publiczności film „Witamy u Hartmannów” w reżyserii Simon Verhoeven. Perypetie niemieckiej rodziny, która chcąc włączyć się w pomoc licznie przybywającym do Monachium uchodźcom, przyjmuje pod swój dach młodego Nigeryjczyka, to połączenie humoru i aktualnej, niełatwej tematyki.

Kolejny pokaz to klasyka kinematografii zaprezentowana w mniej oczywistym oto-

czeniu. 21 czerwca na pl. Axentowicza Konsulat Honorowy Malty pokaże „Gladiatora”. Dlaczego wybór padł na ten kinowy przebój Ridleya Scotta? Dlatego że jedną z „gwiazd” tego kinowego przeboju jest właśnie Malta. Jej malownicze krajobrazy posłużyły reżyserowi za tło filmowej historii.

W lipcu „Kino na trawie” rozgości się w nowo otwartym parku Stacja Wisła i ogrodach Instytutu Austriackiego. 5 lipca w nowocześnie zaaranżowanej przestrzeni nadwiślańskiej parkowej stacji zobaczymy klasykę holenderskiej komedii – obraz „Zbuntowana orkiestra” Berta Haanstry, który swą premierę miał w 1958 r. i nadal jest jednym z najbardziej lubianych przez Holendrów rodzimych filmów. Dwa tygodnie później, 19 lipca, będziemy mieli wyjątkową okazję odwiedzić oglądany zazwyczaj jedynie przez ogrodzenie ogród Instytutu przy Krupniczej. W tej niecodziennej lokalizacji zobaczymy nieprezentowany szeroko polskiej publiczności austriacki film „Die Schrifft des Freundes”. Obraz Fabiana Edera to połączenie historii miłosnej z zagadką kryminalną, a wszystko to urozmaicone wątkami wielokulturowości oraz tożsamości narodowej i religijnej.

Ostatni wakacyjny miesiąc będzie być może okazją do poznania zupełnie nowego parku Bronowice. Choć na całonocne zagospodarowanie tego miejsca trzeba będzie jeszcze trochę poczekać, już dziś teren ten kusi urokiem i zachęca do odkrywania. Położony pomiędzy ulicami Rydla i Rodakowskiego, ponad dwuhektarowy zielony obszar okalający fort rezerwowy „Za Rzeką” to niezwykle i ciągle jeszcze dzikie miejsce. Śpiew ptaków, łąka kwitnąca i piękna polana pośród drzew wydają się wprost stworzone do takich wydarzeń jak kino plenerowe czy pikniki. Nie jest wykluczone, że to tu 9 sierpnia zagości kolejny pokaz filmowy.

Na koniec serii pokazów organizatorzy zaproszą widzów do ogrodu Domu Mehoffera przy ul. Krupniczej. W tej idyllicznej i nasyczonej kulturowymi treściami przestrzeni zobaczymy francuską komedię „Camille powtórza rok” w reżyserii Riada Sattoufa. Tytułowa Camille to porzucona żona, która dostaje od losu drugą – bardzo nietypową – szansę na zmianę swoich życiowych wyborów.

Wszystkie pokazy rozpoczną się będą ok. godz. 20.30. Tygodniowa przerwa pomiędzy seansami pozwoli na bieżąco zmieniać terminy seansów w przypadku niekorzystnych warunków atmosferycznych. Najaktualniejsze informacje o zielonym krakowskim kinie dostępne są na stronie: www.krakow-wzieleni.pl.

Setki wydarzeń i jeszcze więcej!

TAURON Arena Kraków obchodzi właśnie czwarte urodziny. Największą halę widowiskowo-sportową w naszym kraju odwiedziło w tym czasie ponad 2,4 mln gości i zorganizowano w niej blisko 500 wydarzeń!

Katarzyna Fiedorowicz-Razmus

Metallica, Aerosmith, Depeche Mode, Bruno Mars, Sting, Justin Bieber, Mariah Carey, Rod Stewart, Hans Zimmer, Andrea Bocelli – nazwy zespołów i nazwiska artystów, którzy do tej pory wystąpili w TAURON Arenie Kraków, robią wrażenie! Podobnie jak informacje o tym, kto wystąpi w arenie w ciągu najbliższych miesięcy. Na liście są m.in. Iron Maiden, Pearl Jam, Deep Purple, Thirty Seconds to Mars, Elton John, Shawn Mendes, Roger Waters i Ozzy Osbourne!

Jeśli do tych koncertów dodamy festiwale, przedstawienia, pokazy filmów z muzyką na żywo, show na lodzie, wydarzenia sportowe (od mistrzostw świata i Europy w siatkówce, piłce ręcznej, hokeju na lodzie i sportach motorowych zaczynając, a na sportach walki, imprezach biegowych i e-sportowych kończąc) oraz kongresy, konferencje, targi, spotkania branżowe i imprezy plenerowe, będziemy mieć pełen obraz tego, co działo się w ciągu czterech lat w TAURON Arenie Kraków.

Wizytówka Krakowa

– Liczba wydarzeń oraz gości, którzy odwiedzili TAURON Arenę Kraków, jest imponująca – przyznaje Małgorzata Marcińska, prezes Zarządu sprawującej opiekę nad areną Agencji Rozwoju Miasta SA. – Nas oprócz niej cieszy także różnorodność imprez, jakie do tej pory odbyły się w obiekcie – dodaje. – To pokazuje możliwości TAURON Areny Kraków i jest dowodem na to, jak bardzo hala była potrzebna w naszym mieście. Arena stała się wizytówką Krakowa i jesteśmy pewni, że krakowianie są z niej dumni.

– Czwarte urodziny TAURON Areny Kraków to dla nas okazja, aby podziękować mieszkańcom za wsparcie oraz za to, że tak licznie biorą udział w wydarzeniach w arenie – mówi Małgorzata Marcińska. – Serdecznie zapraszamy wszystkich do wspólnego świętowania w niedzielę 10 czerwca od godz. 11.00 do 17.00 podczas pikniku „100 sposobów na zabawę!”.

W hali i w plenerze

– To wyjątkowe wydarzenie, w którym będą mogły wziąć udział osoby w każdym wieku – podkreśla Grzegorz Radwan, założyciel szkółki

sportowej Radwan Sport i współorganizator imprezy. 10 czerwca na płycie TAURON Areny Kraków oraz na zewnątrz hali, od strony parku Lotników Polskich przygotowane zostaną różnego rodzaju stacje, na których dzieci i ich rodzice będą mieli okazję zmierzyć się z wyzwaniami sportowymi i nie tylko...

Uczestnicy zabawy będą mogli m.in. pokonywać rozmaite tory przeszkód, razem z hokeistkami Cracovii ćwiczyć strzały do bramki i sprawdzić, jak szybko można założyć ich strój. Będzie też gra w kręgle, siatkówkę i koszykówkę oraz „kuchnia eksperymentów”, czyli zabawy w młodych naukowców. W programie jest także konkurs „Street Dance Kids” i konkurs dla młodych zespołów „Kids Rock Fest”. Tradycyjnie zorganizowane zostanie także zwiedzanie TAURON Areny Kraków.

Liczba 100 ma znaczenie

– W naszej zabawie nie zabraknie wątków edukacyjnych – dodaje Grzegorz Rad-

100 SPOSOBÓW NA ZABAWĘ!

4. urodziny TAURON Areny Kraków i Dzień Dziecka z Radwan Sport
10 czerwca, niedziela
godz. 11.00 – 17.00
ul. Stanisława Lema 7

Wstęp wolny!

wan. – W tym roku przypada 100. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości i my także chcemy nawiązać do tego wydarzenia. Zależy nam na pokazaniu, jak wiele się działo w naszym sporcie przez ostatnie sto lat. Na pikniku przy TAURON Arenie Kraków pojawią się goście w sportowych, a także żołnierskich strojach z epoki. Nie zabraknie też muzycznych niespodzianek związanych ze 100-leciem odzyskania niepodległości. To będzie wyjątkowy dzień pełen zabawy dla całej rodziny!

Więcej informacji można znaleźć na stronach: www.tauronarenakrakow.pl, www.100-sposobownazabawe.pl, www.sport.bm.pl/radwansport oraz na profilu facebookowym. Na wydarzenie zapraszają: Agencja Rozwoju Miasta SA, RadwanSport i Notjustshop.

foto: archiwum ARM SA

Przez cztery lata funkcjonowania TAURON Areny Kraków odbyło się w niej blisko 500 wydarzeń!

Aktywni w wieku późnej dorosłości

Wszelkie rodzaje aktywności w okresie późnej dorosłości, czyli w wieku powyżej 60. czy 65. roku życia, według geriatrów, gerontologów i psychologów bardzo korzystnie wpływają na hamowanie procesów starzenia. Dlatego jednym z zadań miejskiej polityki senioralnej jest tworzenie przestrzeni i organizowanie wydarzeń zachęcających osoby starsze do aktywności.

fot. Piotr Brydyński / UMK

Na początku maja w Willi Decjusza odbył się Zlot uczestników miejskich Centrów Aktywności Seniorów

Anna Okońska-Walkowicz*

Udział w wydarzeniach, podczas których można spotkać twórczych, zaangażowanych, spotecznie, radosnych, cieszących się swoim towarzystwem i swoimi nowymi kompetencjami seniorów, działa bardzo inspirująco na innych.

Jednym z takich wydarzeń była majówka dla kilkuset seniorów, czyli Zlot uczestników miejskich Centrów Aktywności Seniorów w Willi Decjusza. Dla wielu starszych mieszkańców Krakowa była to pierwsza sposobność do poznania tego niezwykle cennego i pięknego miejsca. Organizatorami majówki obok Miasta było Stowarzyszenie Willa Decjusza i działające tam Centrum Aktywności Seniora oraz Centrum Aktywności „Radosny Senior” kierowane przez Sybillę Borowicką. Z krągów oświetlonej majowym stońcem Willi płynęły arie operetkowe i operowe w wykonaniu Magdaleny Pilarz-Bobrowskiej (sopran) i Jakuba Oczkowskiego (tenor). Zebranych seniorów zachwycił także Alexander (Alex) Martinez – tancerz, piosenkarz i imitator. Znakomite warunki głosowe umożliwiające mu swobodne poruszanie się niemal we

wszystkich gatunkach muzycznych, dzięki czemu udało mu się porwać zebranych seniorów do tańca. Konferansjerem spotkania był artysta estradowy Łukasz Lech. Obok wysokiej klasy solistów w programie majówki znalazł się świetny występ Centrum Aktywności Seniora „Żeglarz” prowadzony przez Klub Żeglarski „Horn”, w czasie którego ogrody willi rozbrzmiały szantami.

Majówka 2018 była także okazją do docenienia tych organizacji pozarządowych, które są poważnymi i odpowiedzialnymi partnerami Miasta w realizacji Gminnego Programu Aktywności i Integracji Osób Starszych. Z ogromnym oddaniem już trzeci rok prowadzą wzorowe Centra Aktywności Seniorów. Obecny na majówce prezydent Krakowa Jacek Majchrowski wręczył pisemne podziękowania za owocne partnerstwo stowarzyszeniom Kościół dla Miasta i Dobra Nadzieja oraz Fundacji Nowe Centrum.

Program tegorocznej majówki dopełniły gra w bule i inne gry ruchowe, zwiedzanie z przewodnikiem wytwornych wnętrz willi oraz grochówka – dowody aktywności środowisk seniorskich oraz przyjazności Krakowa wobec osób starszych. Przed nami kolejne

Krakowskie Senioralia 2018

7 czerwca, czwartek, pl. Szczepański

- godz. 10.30 – Wielki koncert „Artyści Seniorom” – śpiewają m.in. Bożena Zawiślak-Dolny, Jakub Oczkowski, Michał Kutnik;

Wręczenie seniorom kluczy do miasta przez prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego. Klucze odbiorą seniorzy wyróżniający się pracą wolontaryjną w Centrach Aktywności Seniorów.

- godz. 11.50 – gala konkursu literacko-plastycznego „Łączymy pokolenia – Mój Kraków”, plastycznego „Moja babcia, mój dziadek i ja” oraz fotograficznego „Wiosna – Lato – Jesień Życia”. Dwa ostatnie konkursy zorganizowane zostały w ramach projektu „Edukacji do późnej dorosłości” realizowanego od roku w krakowskich szkołach i przedszkolach;
- godz. 13.00–14.45 – koncert „Artyści Seniorom”, wystąpią: Andrzej Sikorowski, Karin Wiktor-Kałużka, Jan Mięgała, Michał Kutnik;
- godz. 14.45–15.30 – pokaz mody dla seniorów prezentuje grupa „VOGUE NOWA HUTA”;
- godz. 15.30–16.50 – wystąpią: Lidia Jazgar, Karin Wiktor-Kałużka, Jaga Wrońska, Marta Bizoń, Jakubowe Muszelki z Więclawic i Jan Mięgała;
- godz. 17.00–21.30 – zabawa taneczna.

8 czerwca, piątek, Nowohuckie Centrum Kultury

- godz. 17.00–18.30 – występy taneczne seniorów i nauka tańca, prowadzi Krzysztof Mycek.

9 czerwca, sobota, Teatr Łąźnia Nowa

- 10.00–14.00 – przegląd seniorskich zespołów teatralnych i scenicznych oraz minirecital Leszka Długosza.

wydarzenie, na które zapraszamy zwłaszcza seniorów – Krakowskie Senioralia 2018, które odbędą się w dniach 7–9 czerwca. Powyżej prezentujemy program imprezy.

*Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej

Okiem Przewodniczącego: historyczna debata

4 czerwca odsłonięty zostanie w Krakowie kolejny pomnik – płk. Ryszarda Kuklińskiego. Choć pierwotnie sprawa była bardzo kontrowersyjna, to Honorowy Obywatel Krakowa 19 lat od decyzji przyznającej mu ten tytuł, po ośmiu latach od decyzji o wzniesieniu monumentu – pomnik od Krakowa i od Rzeczypospolitej w końcu otrzyma.

fot. Wiesław Majka / UMK

Otrzyma go w Krakowie, który jako pierwszy uznał zasługi płk. Kuklińskiego dla naszego miasta, Rzeczypospolitej, Europy i świata. Wtedy, w maju 1997 r., odbyła się w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa debata polityczna, która trochę zmieniła świat. Wtedy to Kraków otworzył płk. Kuklińskiemu możliwość powrotu do publicznego życia w Polsce, to Kraków otworzył w sposób bardzo jednoznaczny możliwość włączenia Polski do najważniejszego paktu wojskowego świata – Paktu Północnoatlantyckiego. To, co się stało w maju 1997 r. w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa, miało wpływ na kluczową dla Polski decyzję polityczną – decyzję o włączeniu naszego kraju do NATO.

Pomnik płk. Ryszarda Kuklińskiego

4 czerwca 2018 r. wieczorem zostanie de facto odsłonięty i przekazany Miastu pomnik płk. Ryszarda Kuklińskiego. Po prawie 40 latach od wprowadzenia stanu wojennego w Polsce, po ponad 20 latach od sławetnej sesji Rady Miasta Krakowa, na której przyznano płk. Ryszardowi Kuklińskiemu tytuł Honorowego Obywatela Miasta Krakowa, mamy wreszcie to ważne miejsce pamięci. Dziś wiele osób w Krakowie mówi o „pomnikozie”, jednak sprawę pomnika płk. Ryszarda Kuklińskiego trudno z nią łączyć. Decyzję o tym monumencie podjęto w 2009 r., czyli prawie 10 lat temu. Lokalizację zaś wybrano w roku 2010, czyli osiem lat temu. Można powiedzieć, że proces budowy trwał więc ponad dekadę, bo tyle lat trwało szukanie środków na to przedsięwzięcie. Po 10 latach pomnik wreszcie stoi i przypomina jedną z najważniejszych w historii współczesnego krakowskiego samorządu debat polityczno-historycznych.

Najważniejsza debata krakowskiego samorządu

7 maja 1997 r. ówczesna Rada Miasta Krakowa dyskutowała o projekcie uchwały wniesionej przez prezydenta Józefa Lassotę. Projekt przyznania płk. Ryszardowi Kuklińskiemu tytułu Honorowego Obywatela Miasta Krakowa opierał się na wniosku grupy radnych, ale w tej samej Radzie nie brakowało także jego przeciwników.

Argumenty zwolenników były oczywiste: Ryszard Kukliński, przekazując wywiadowi amerykańskiemu tajne informacje o planach ofensywnych Układu Warszawskiego, nie tylko umożliwił przygotowanie się NATO do obrony, ale dał argumenty w ważkich dyskusjach politycznych pomiędzy liderami wrogich obozów. Jednocześnie uświadomił opinii publicznej w krajach Europy Zachodniej niebezpieczną grę ówczesnego Związku Radzieckiego i krajów Układu Warszawskiego. To było niesłuchanie ważne nie tylko dla bez-

pieczeństwa zachodniego świata, ale i dla publicznych dyskusji tam prowadzonych. Informacje Kuklińskiego pozwoliły spojrzeć na stan wojenny w Polsce nie tylko jako na epizod historyczny, ale jako możliwy początek światowego konfliktu. Kukliński uświadomił liderom wojskowym i politycznym Zachodu, że Układ Warszawski jest gotów „poświęcić” miliony, a nawet dziesiątki milionów obywateli Polski, ówczesnej NRD czy Czechosłowacji, ale też nie cofnie się przed zniszczeniem dziesiątek jak nie setek milionów istnień w Europie Zachodniej. Płk Kukliński, pokazawszy plany Układu Warszawskiego, uświadomił powagę, wręcz grozę sytuacji politycznej i militarnej w Europie. To dzięki temu kraje Europy Zachodniej włączyły się do, wtedy znacznie poszerzonej, akcji polityczno-militarno-gospodarczej Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Poza potrzebą uwypuklenia tak ważnych argumentów widziano jeszcze jeden cel przyznania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Krakowa – wierzono bowiem, że otworzy drzwi do pełnej rehabilitacji płk. Kuklińskiego i w Polsce, i w Europie. Tak się zresztą stało.

Oczywiście pojawiły się też argumenty przeciwko tej decyzji. Głównym kontrargumentem był fakt zdrady interesów militarnych i politycznych ówczesnej Polski.

Putkownikowi zarzucano, że zdradził przysięgę wojskową na wierność ówczesnej Rzeczypospolitej. Krytykowano interesowność działań płk. Kuklińskiego, który za swoją działalność miał pobierać wynagrodzenie. Odnoszono się wreszcie do kwestii wychowawczych, ponieważ zdaniem niektórych oponentów Wojsko Polskie AD 1997 potrzebowało wzorców pozytywnych, a takiego płk Kukliński dla wielu osób nie stanowił.

Rozstrzygające argumenty, przesądzające o pozytywnej decyzji ówczesnego samorządu o przyznaniu tytułu Honorowego Obywatela Miasta Krakowa, podał ówczesny prezydent Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Józef Lassota. Powiedział on o jeszcze innym aspekcie działań płk. Kuklińskiego. To płk Kukliński, działając na rzecz wywiadu jednego z krajów NATO, stał się pierwszym, niewidocznym, ale znanym w najważniejszych kręgach NATO żołnierzem i oficerem tego układu militarnego.

Polska w NATO

Dwa lata później, 12 marca 1999 r., Polska stała się członkiem Paktu Północnoatlantyckiego. Fakt uznania przez Kraków zasług Kuklińskiego był wielokrotnie sygnalizowany jako jeden z argumentów, który zdecydował o naszym przystąpieniu do tego grona. Można powiedzieć – a zdanie to powtarzało wiele publikacji polskich, europejskich i amerykańskich – że sprawa płk. Kuklińskiego była „kamieniem milowym” w drodze do członkostwa w NATO. Śmiem twierdzić, że decyzja krakowskiego samorządu przyspieszyła zrozumienie wśród partnerów zachodnich konieczności włączenia Polski do NATO, że ta

decyzja pozwoliła na szybsze przywrócenie płk. Kuklińskiego do grona polskich bohaterów narodowych. Jestem niemal pewny, że debata krakowskiego samorządu nad przyznaniem tytułu Honorowego Obywatela Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa miała na wspomniane procesy polityczne duży wpływ.

Przełomowe chwile

Są w życiu narodów, państw i wspólnot przełomowe chwile, przełomowe wydarzenia, debaty i wystąpienia. Takim przełomowym wydarzeniem było słynne przemówienie Winstona Churchilla w momencie przystąpienia Wielkiej Brytanii do II wojny światowej, w którym premier Wielkiej Brytanii obiecywał swoim rodakom „krew, pot i łzy”. Zapowiedział im, że będą bronić ojczyzny na morzach, ziemi i w powietrzu, a jak będzie trzeba, to i na plażach i ulicach, w miastach i miasteczkach. Obiecywał też walkę aż do zwycięstwa. Podob-

nie przełomowym wydarzeniem było przemówienie Martina Luthera Kinga o wielkim śnie ludzi wolnych i równych. W historii Polski z kolei zapisały się słowa przedwojennego ministra Józefa Becka o tym, że „jest jedna tylko rzecz w życiu ludzi, narodów i państw, która jest bezcenna. Tą rzeczą jest honor”. Do historii, także światowej, przejdzie również słynne przemówienie Lecha Wałęsy przed połączonymi izbami amerykańskiego parlamentu. Debata krakowska, wraz z ówczesnym przemówieniem Prezydenta Lassoty, też przeszła do historii i też miała przełomowe znaczenie. Obecnie ten fakt jest może nieco zapomniany, więc trzeba i warto o nim przypominać. Warto pamiętać o wydarzeniu, które przybliżyło Polsce europejskie i światowe bezpieczeństwo, przybliżyło nasze członkostwo w Pakcie Północnoatlantyckim.

Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Komisja rozpoczyna działania

Wnioski mieszkańców i określenie terminu składania propozycji do planu pracy – to było tematem posiedzenia Komisji ds. Zbadania Zmian w Związku z Realizacją Organizacji Ruchu w Strefach Płatnego Parkowania, Projektu Mobilny Kraków oraz Polityki Transportowej dla Miasta Krakowa, prowadzonego przez nowo wybranego przewodniczącego Wojciecha Wojtowicza.

Katarzyna Maleta-Madejska

Na poprzednim posiedzeniu radny Włodzimierz Pietrus zaproponował powołanie na stanowisko przewodniczącego Wojciecha Wojtowicza. Przypomnijmy, iż radny Wojtowicz był w poprzedniej (VI) kadencji RMK przewodniczącym Komisji Infrastruktury. Z kolei Andrzej Hawranek zaproponował, by Komisja miała także wiceprzewodniczącego. Na to stanowisko wyznaczono kandydaturę Józefa Jałochy. Radni określili, że wnioski w sprawie planu pracy będą napływać do połowy maja, a po zapoznaniu się z nimi przewodniczący

określi w najbliższym czasie plan działań komisji. Na najbliższym posiedzeniu Komisja zaopiniuje plan pracy. Z wnioskami mogą wystąpić zarówno członkowie Komisji, jak i urzędnicy oraz mieszkańcy. Ci ostatni już w trakcie trwania posiedzenia zgłosili konieczność przeanalizowania wielu pism, a także faktur – zarówno powstałych w ramach działań Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu, jak i Miejskiej Infrastruktury oraz innych spółek. Radny Włodzimierz Pietrus zgłosił propozycję by Komisja obradowała także w okresie wakacyjnym.

Komisja powstała z inicjatywy mieszkańców z komitetu „Nic o nas bez nas” i ma zajmować się kwestiami szeroko pojętej polityki transportowej w Krakowie. Komitet „Nic o nas bez nas” wnioskuje o to, by sprawdzono dokumentację dotyczącą ograniczenia ruchu wózków p.l. Nowego i pomalowania jego części na zielono. Ponadto radni sprawdzą m.in.: wydatkowanie środków w ramach zmian organizacji ruchu oraz inwestycji infrastrukturalnych, zawierane umowy i prowadzenie procedur zamówień publicznych, zgodność działań władz Gminy z obowiązującymi przepisami. W planach jest przeprowadzenie kontroli wydawania zezwoleń wjazdu do strefy B. Ponadto mieszkańcy chcą otrzymać informacje o budowie Trasy Łagiewnickiej.

Komisja została powołana na sesji 14 marca, na podstawie inicjatywy uchwałodawczej mieszkańców. W jej skład wchodzi radni: Józef Jałocha, Adam Kalita, Mariusz Kękuś, Włodzimierz Pietrus, Aleksander Miszański, Wojciech Wojtowicz, Jakub Kosek, Andrzej Hawranek, Łukasz Wantuch, Michał Drewnicki oraz Stanisław Rachwał. Komisja ma działać do października 2018 r.

Komisja powstała z inicjatywy mieszkańców z komitetu „Nic o nas bez nas” i ma zajmować się kwestiami szeroko pojętej polityki transportowej w Krakowie

Co robimy dobrego dla powietrza?

Program osłonowy, darmowa komunikacja w czasie smogu, oczyszczacze w żłobkach czy przeloty dronów to tylko niektóre z miejskich działań wymierzonych w smog. O tym, jak Miasto dba o lepszą jakość powietrza, rozmawiano podczas posiedzenia Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza.

fot. Magdalena Bartłewicz / UMK

Program osłonowy, darmowa komunikacja w czasie smogu, oczyszczacze w żłobkach czy przeloty dronów to tylko niektóre z miejskich działań wymierzonych w smog

Katarzyna Maleta-Madejska

Jednym z pierwszych i najważniejszych kroków, jakie Miasto poczyniło w walce o czyste powietrze, jest Lokalny Program Osłonowy, dzięki któremu Kraków może przodować na liście polskich metropolii, które wymieniły największą liczbę palenisk. W 2017 r. było to ponad 6 tys. pieców. Bardzo intensywnie w program włączył się także Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który oferuje swoim podopiecznym zasiłek dla osób najbardziej potrzebujących na wymianę paleniska. Mogą oni liczyć na kwotę uzupełniającą do 60 proc. kosztów kwalifikowanych.

Dodatkowo Miasto stworzyło system zespołów informacyjno-doradczych. Pracownicy Wydziału ds. Jakości Powietrza i MOPS odwiedzają mieszkańców i udzielają im informacji w sprawie możliwości wymiany pieca oraz dofinansowań. Do tej pory odwiedzone ok. 300 miejsc.

Wprowadzono darmową komunikację w czasie smogu. Uchwała w tej sprawie była nowelizowana i dostosowywana. Obecnie dni z darmową komunikacją są ogłaszane w oparciu o prognozy jakości powietrza IMGW. W sezonie grzewczym 2017/2018 ogłoszono trzy takie dni (2 stycznia, 7 stycznia, 7 marca). Analizowane jest wprowadzenie kryterium mieszanego, tj. prognozy uzupełnionej o realne stężenia PM10 w godzinach wczesnoporannych.

Ponadto Miasto działa także poprzez mniej spektakularne inicjatywy, które jednak również mogą znacznie przyczynić się

do poprawy jakości powietrza. Jednym z takich działań jest aplikacja mobilna „Zgłoś Palenisko”, dzięki której każdy mieszkaniec może zgłosić do kontroli funkcjonujący jeszcze piec lub kocioł.

Przeprowadzono także pilotażowy program użycia dronów pod kątem spalania odpadów. Do samorządowych żłobków zakupiono 60 oczyszczaczy powietrza za 150 000 zł. W przychodniach szpitalnych, poradniach pulmonologicznych, krakowskich ośrodkach wsparcia (MOPS) rozdano ponad 5 tys. sztuk masek antysmogowych. Wielokrotnie podczas zimowych akcji w wielu lokalizacjach Urzędu Miasta oraz innych miejscach można było otrzymać rośliny antysmogowe. Krakowianie odebrali ponad 30 tys. takich roślin (fikus benjamina, skrzydłokwiat, dracena, chamedora wytworna).

Oprócz tego władze miasta wystosowały listy i rezolucje do Ministra Energii w sprawie norm jakości paliw, a także do Ministerstwa Technologii i Przedsiębiorczości w sprawie zwiększenia kompetencji straży gminnych.

Dzięki wzmocnionym kontrolom jakości spalanych paliw zwiększyła się świadomość społeczną krakowian, którzy coraz rzadziej palą w piecach odpadami. W latach 2015–2018 wypisano 161 mandatów karnych na kwotę 24 450 zł. Ujawniono także wiele wykroczeń, które skutkowały tylko pouczeniem. W podobnych przypadkach Straż Miejska zwraca się do MOPS-u o udzielenie wsparcia przy wymianie ogrzewania lub uzyskania dopłat na ogrzewanie, gdyż dotyczą

one głównie osób starszych i w trudnej sytuacji finansowej, które same miałyby problemy zarówno z samą procedurą, jak i z poniesieniem jej wszystkich kosztów.

Miasto stale współpracuje z podmiotami komercyjnymi, by także poprawić świadomość proekologiczną. Stąd też wiele zadań edukacyjnych. Oprócz standardowych akcji promocyjnych, takich jak: „Bądźmy razem w walce o czyste powietrze w Krakowie”, organizowane są np. badania pulmonologiczne dzieci klas III szkół podstawowych. Jednak i tak najważniejszym zadaniem kampanii jest informowanie, dlatego w pierwszej połowie maja ruszyła kolejna jej odsłona, której najważniejszym elementem jest informowanie o całkowitym zakazie palenia węglem, wysokościach kar pieniężnych oraz o ostatnim roku dotacji.

W działania antysmogowe włączają się również duże podmioty gospodarcze. Huta ArcelorMittal Poland oferowała np. bonusy finansowe dla pierwszego 1000 mieszkańców, którzy złożą wnioski o wymianę pieców. Dodatkowo huta przetapia stare paleniska na stojaki rowerowe, tworzy warsztaty, organizuje wystawy roślin oczyszczających powietrze, a także te rośliny rozdaje mieszkańcom. Z kolei ING Bank Śląski ustawił siedmiometrową wieżę antysmogową w parku Jordana, tzw. Smog Free Tower. Jest to projekt w całości finansowany przez ING. Wieża ta wykorzystuje opatentowaną technologię jonizacji do oczyszczania powietrza. Jest wyposażona w przyjazną środowisku technologię pozwalającą filtrować 30 tys. m sześć. powietrza na godzinę, zużywając do tego mniej elektryczności niż boiler. Jest w stanie oczyścić powietrze w promieniu kilkunastu metrów.

Radni z Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza stworzyli projekt uchwały kierunkowej do prezydenta w sprawie utworzenia Nagrody Prezydenta Miasta Krakowa, mającej stanowić wyróżnienie dla inicjatyw i działań proekologicznych na rzecz poprawy i ochrony powietrza w Krakowie. Radni proponują utworzenie nagrody pieniężnej w różnych kategoriach działań ekologicznych: wśród dzieci i młodzieży szkolnej; dla przedszkoli i szkół jako instytucji, w których promuje się proekologiczne zachowania; dla osób, które działają na rzecz ochrony przyrody i zieleni oraz dla instytucji publicznych bądź prywatnych, które pomagają w działaniach mających na celu ochronę powietrza i środowiska. Wzorem nagród w zakresie wydarzeń kulturalnych jury konkursowe miałyby pozyskiwać dodatkowe środki finansowe na nagrody od sponsorów.

Głos Dzielnic

Jaki hałas może generować kolej, przekonali się mieszkańcy wielu miejsc położonych obok torów. Przekonać się o tym nie chcą natomiast mieszkańcy Starej Olszy, w związku z czym tamtejsi radni walczą o budowę ekranów akustycznych. O co jeszcze wnioskuje rada dzielnic? Zapraszamy do zapoznania się z cyklicznym przeglądem najważniejszych spraw dzielnicowych.

Dzielnica I Stare Miasto

Nie będzie ogródka na rogu Basztowej i Kleparza?

Rada Dzielnic I zaopiniowała negatywnie czasowe zajęcie pasa drogowego pod lokalizację ogródka gastronomicznego na chodniku u zbiegu ul. Basztowej i Rynku Kleparskiego. Radni wydali opinię negatywną, gdyż powierzchnia planowanego ogródka jest bardzo duża (36 stolików) w miejscu, w którym krzyżują się dwa intensywne ciągi piesze ze Starego Kleparza i od ul. Długiej w kierunku ul. Basztowej. W pobliżu znajdują się dwa przystanki komunikacji miejskiej (tramwajowy i autobusowy), a ogródek będzie stanowił przeszkodę w płynności ruchu pieszego.

Dzielnica III Prądnik Czerwony

Ekran akustyczny ochroni Starą Olszę przed hałasem?

Radni zawnieśli do Prezydenta Miasta Krakowa oraz Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie o podjęcie działań mających na celu ochronę mieszkańców Starej Olszy przed hałasem generowanym przez linię kolejową nr 100 poprzez wyegzekwowanie od firmy PKP Polskie Linie Kolejowe SA budowy ekranów akustycznych wzdłuż ulic Ptasiej i Czerwonego Prądnika, zgodnie z zapisami zawartymi w „Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Krakowa na lata 2014–2018”.

Jak uzasadniają radni, szczególnie uciążliwe dla mieszkańców są wielogodzinne postoje pociągów towarowych na stacji technicznej Kraków Olsza, a zwłaszcza hałas i spaliny generowane przez stojące tam lokomotywy spalinowe. W „Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Krakowa na lata 2014–2018” jako działanie naprawcze do podjęcia dla rejonu ulic Ptasiej i Brogi w celu poprawy akustycznego komfortu życia mieszkańców wskazana jest budowa ekranu akustycznego, a podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie tego zadania jest firma PKP Polskie Linie Kolejowe SA. Zdaniem mieszkańców Starej Olszy i Rady Dzielnic III Prądnik Czerwony nadszedł już najwyższy czas, aby władze Krakowa i urzędnicy podjęli zdecydowane działania, mające na celu wyegzekwowanie od PKP PLK SA zapisów zawartych we wspomnianym wyżej programie ochronnym.

Dzielnica V Krowodrza

Jaśniej w dzielnicy

Rada Dzielnic V Krowodrza skierowała do ZIKiT wniosek o zabezpieczenie w budżecie koniecznych środków na opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie oświetlenia przy ulicach Pyjasa i Spiżowej. Jak twierdzą radni, obie ulice od wielu lat pozbawione są infrastruktury oświetleniowej, co utrudnia przemieszczanie się mieszkańców po zmroku. Radni dodają, że aktualna przebudowa ul. Odlewniczej sprzyja wykonaniu tego projektu.

Dzielnica VII Zwierzyniec

Brak uwag do planu

foto: Błażej Sietlerka

Rada Dzielnic VII nie wniosła uwag do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Dolina Rudawy”.

W uzasadnieniu radni piszą, że opracowywany aktualnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Dolina Rudawy” przebiega w niewielkiej części (południowej) na terenach leżących w Dzielnicy VII Zwierzyniec. Wszystkie newralgiczne obszary leżące w tej dzielnicy są ww. planem chronione w sposób właściwy, w związku z tym Rada Dzielnic VII nie ma uwag do planu.

Dzielnica VIII Dębiki

Więcej chodnika przy Tynieckiej

Radni z Dębik złożyli wniosek o budowę chodnika przy ul. Tynieckiej wraz z planowaną przez MPWiK SA budową kanalizacji sanitarnej na odcinku od budynku nr 102 do nr 155 (ok. 1,6 km) w ramach programu „Budowa Infrastruktury Sanitarnej”. Radni przekonują, że chodnik zapewni bezpieczną i wygodną komunikację pieszym oraz oddzieli ruch pieszy od kołowego.

Dzielnica X Swoszowice

Zaczarowane przedszkole

Radni pozytywnie zaopiniowali nadanie imienia „Zaczarowane Wzgórze Doroty” Samorządowemu Przedszkolu nr 136 w ZSO nr 35 na os. Wróblowice. Wybór nazwy dla przedszkola jest uzasadniony. „Zaczarowane Wzgórze Doroty” to nie tylko odniesienie do baśniowej postaci Dorotki z powieści L. Franka Bauma „Czarnoksiężnik z Krainy Oz”, ale też głęboki ukłon w stronę zmarłej w 2014 r. Wicedyrektor, która była współpomysłodawcą budowy i powstania przedszkola.

Dzielnica XV Mistrzejowice

„Tak” dla rozbudowy ul. Do Fortu

Radni zdecydowanie poparli projekt budowlany dla rozbudowy ul. Do Fortu na odcinku od ul. Mistrzejowickiej do ul. Dmowskiego, opracowany na zlecenie ZIKiT. Jak można dowiedzieć się z uzasadnienia, projekt budowlano-wykonawczy zakłada jezdnię dwukierunkową ul. Do Fortu o szerokości zasadniczej 5 m wraz z prawostronnym chodnikiem. Planowana jest również przebudowa skrzyżowania ul. Do Fortu z ul. Dmowskiego oraz skrzyżowania ul. Do Fortu z ul. Mistrzejowicką. Niwelacja projektowanej jezdni nawiązuje ściśle do istniejącego zagospodarowania terenu.

Sporty ekstremalne w Nowej Hucie

Centrum Rozwoju Com-Com Zone w Nowej Hucie to jeden z największych i najnowocześniejszych kompleksów sportowo-rekreacyjnych w Małopolsce. Na 6 tys. metrów kwadratowych znajdują się: pływalnia, hala sportowa, siłownia, centrum wspinaczkowe, cztery sale treningowe, trzy trawiaste boiska piłkarskie i dwa ze sztuczną murawą – w tym jedno zadaszane balonem i ogrzewane w sezonie zimowym, a także sauna, restauracja i amfiteatr.

Błażej Siekierka

Radni zwiedzili obiekt, a także wysłuchali prezentacji na temat inicjatywy zlokalizowania w Nowej Hucie kompleksu umożliwiającego naukę pokonywania przeszkód, który można by wykorzystywać także do organizacji biegów z przeszkodami.

Prezentację prowadzili przedstawiciel grupy BeFit24Team oraz organizator „Barbarian Race”, ekstremalnego biegu z przeszkodami – dyscypliny, która cieszy się w Polsce i na świecie coraz większą popularnością. Opowiadali o tym, ile osób liczy grupa, jakie zawody dokładnie organizuje oraz dla kogo przeprowadza treningi i zajęcia. Grupa BeFit24Team specjalizuje się w biegach ekstremalnych, przeszkodowych, podczas których uczestnicy muszą zmierzyć się nie tylko z dystansem, ale też z przeszkodami: naturalnymi – jak nierówności terenu, woda czy bagna – oraz sztucznymi w postaci ścianek, zasieków, równoważni, lin, wilczych dołów oraz różnego rodzaju konstrukcji pokonywanych jedynie dzięki sile rąk. Grupa ma za sobą starty

w Mistrzostwach Europy w Holandii w 2017 r., jak również w Mistrzostwach Świata, które odbyły się w zeszłym roku w Kanadzie.

Przy wsparciu Dyrekcji Com-Com Zone Nowa Huta we wrześniu ubiegłego roku zainaugurowano zajęcia przygotowujące do biegów z przeszkodami. Odbywają się one we wtorki, piątki i soboty. Dodatkowo dla wszystkich chętnych uruchomiona została grupa biegowa, która bez względu na warunki atmosferyczne swoją formę szlifuje, wykorzystując pobliskie tereny Łąk Nowohuckich oraz wokół Zalewu Nowohuckiego.

Poziom zawodów ciągle rośnie, trasy biegów oraz przeszkody, które proponują organizatorzy, są coraz trudniejsze do pokonania, a w plebiscycie organizowanym przez OCR (Obstacle Course Racing) Polska Barbarian Race został uznany za najlepszy bieg OCR w 2017 r. Następnym celem grupy BeFit24Team jest stworzenie toru z przeszkodami na obiektach Com-Com Zone, na którym byłoby możliwe regularne trenowanie. Poproszono radnych o wsparcie tej inicjatywy. Koszt takiego toru, a o dokładne wyliczenia pytał radny Stanisław Rachwał, który przyznał się, że jest fanem sportów ekstremalnych, to ok. 80 tys. zł. Niestety radni – z powodu braku kworum – nie mogli podjąć żadnych formalnych decyzji, ale zapowiedzieli, że wniosek z prośbą o dofinansowanie przedstawią na kolejnym posiedzeniu komisji.

foto: Błażej Siekierka / UMK

Radni zwiedzili obiekt, a także wysłuchali prezentacji na temat inicjatywy zlokalizowania w Nowej Hucie kompleksu umożliwiającego naukę pokonywania przeszkód

Szkoła na Złocieniu i food-sharing

Czy na os. Złocien powstanie szkoła? Domagają się tego mieszkańcy. Na posiedzeniu Komisji Edukacji pojawił się również temat food-sharingu.

Błażej Siekierka

Pod petycją w sprawie budowy szkoły podstawowej na os. Złocien podpisało się już prawie tysiąc osób. Autorzy petycji podkreślają, że duże inwestycje deweloperskie sprawiają, iż na Złocieniu licznie wprowadzają się wciąż nowe młode rodziny. Wiele z nich ma lub będzie mieć dzieci, co stwarza realną potrzebę zadbania o ich edukację. Obecnie ponad 300 dzieci ze Złocienia chodzi do sześciu różnych szkół poza granicami osiedla.

Jak poinformowała radnych Anna Korfel-Jasińska, dyrektor Wydziału Edukacji, w związku z intensywnym rozwojem mieszkalnictwa na terenie Krakowa, który skutkuje m.in. wzrostem zapotrzebowania na nowe miejsca w przedszkolach oraz szkołach, powołany zostanie przez prezydenta Zespół zadaniowy zajmujący się polityką mia-

sta w sprawie budowy nowych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych. Zespół ten zajmie się m.in. kwestią podnoszoną w petycji, czyli budową nowego obiektu na os. Złocien. Radni zaprosili mieszkańców os. Złocien na spotkanie z zespołem, które odbyło się 14 maja.

Bardzo ciekawa okazała się dyskusja na temat food-sharingu, czyli dzielenia się jedzeniem w krakowskich szkołach. Z grubsza chodzi o to, aby nie marnować jedzenia. W placówkach miałyby stać lodówki, do których uczniowie wkładaliby niezjedzone np. kanapki, po to by inni mogli je zjeść. Inicjatorami pomysłu są radni Małgorzata Jantos i Łukasz Wantuch. Radny Wantuch wystosował już interpelację, w której prosił magistrat o ufundowanie odpowiedniego sprzętu. Radna Małgorzata Jantos uważa jednak, że w pierwszej kolejności powinna zostać przeprowadzona akcja edukacyjna w szkołach, a dopiero później zakupione lodówki.

– Dostałem odpowiedź odmowną. Jednak skoro złożyłem deklarację, że będę swoją dietę przeznaczał na cele charytatywne i społeczne, to taką lodówkę szkole ufundowałem sam – mówił radny, który chciał, by komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie ustalenia kierunków działań dla Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie zakupu lodówek w ramach food-sharingu. Tak też się stało. Projekt uchwały otrzymał pozytywną opinię, a uchwała kierunkowa została przez radnych podjęta na sesji 23 maja. Ponadto komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie ustalenia kierunków działań dla Prezydenta Miasta Krakowa na rzecz pozostawienia przedszkola przy ul. Duchackiej.

Wojenna reklama, reklama wojny

Wiosną 1918 r. krakowianie bardzo już byli zmęczeni wojną. Po zawarciu pokoju brzeskiego tylko nieliczni wierzyli jeszcze w zwycięstwo Państw Centralnych, a młody austriacki cesarz Karol I nie miał nawet cienia autorytetu swojego poprzednika Najjaśniejszego Pana Franciszka Józefa I.

Michał Kozioł

Jednak nastroje ludzi kształtowała nie tyle wielka polityka, ile warunki codziennego życia. A te w maju i czerwcu ostatniego roku Wielkiej Wojny były już bardzo złe. Brakowało wszystkiego, ale jak wiadomo, natura nie znosi próżni. Z każdym kolejnym rokiem wojny na rynku pojawiała się coraz więcej imitacji, które miały zastąpić prawdziwe produkty. Rynek zalany był więc namiastkami, surogatami, produkowanymi przede wszystkim w niemieckojęzycznej Austrii oraz Czechach, choć także i w Krakowie nie brakowało wytwórców tego typu produktów. Jednym z nich był Kazimierz Ludwiński, właściciel fabryki cukierków, który rzucił na rynek Herbaton. Pod tą nazwą krył się płyn, który – jeżeli wierzyć ogłoszeniom zamieszczanym w krakowskiej prasie – „zastępuje w zupełności najlepszą herbatę z rumem”. Wystarczyło wlać dwie łyżeczki do szklanki gorącej wody, aby rozkoszować się aromatycznym, przedwojennym napojem. Herbaton był całkowicie bezpieczny dla konsumentów, gdyż – jak zapewniał pan Ludwiński – „przy badaniu przez c.k. urząd chemiczny został

uznany za znacznie lepszy od innych surogatów”. Charakterystyczne dla wojennych czasów jest także i to, że specyfik ten na prowincję wysyłany był tylko w beczkach. Krakowianie, którzy chcieli w sklepie pana Ludwińskiego przy ul. Brackiej numer 5 kupić Herbaton, musieli przyjść z własną butelką, gdyż w czwartym roku wojny brakowało w Krakowie także i szkła. Nie wszyscy gustowali w herbatce z rumem. Dla miłośników herbaty z cytryną produkowano Zitro, czyli sztuczny sok z cytryny. Był on wytwarzany w Wiedniu przez firmę Nektarwerke, która dostarczała na krakowski i małopolski rynek także przyprawy do rosółów, zup i mięsa.

Borit zamiast mydła

Rzecz jasna, na rynku pojawiły się nie tylko namiastki żywności. Jednym ze szczególnie uciążliwych zjawisk towarzyszących tzw. „przejściowym trudnościom gospodarczym” był brak mydła. A ponieważ potrzeba jest matką wynalazków, pojawiały się więc w sprzedaży rozmaite mydlane surogaty. Jednym z nich był Borit, czyli „beztłuszczowy środek do mycia”. Jak zapewniali producenci, swoją nadzwyczajnie oczyszczającą siłą przewyższał on „wszelkie dotychczas istniejące środki zastępcze do mycia”. Podobno zaletą Boritu było także i to, że nie zawierał on „ani glinki, ani chlorku, ani innych bezwartościowych domieszek”. Trudno się więc dziwić, że zdaniem pana Henryka Dortheimera, który miał firmę przy ul. św. Tomasza 8, Borit był niezbędny dla: „gospodarstw domowych, restauracyjnych, pralni, kopalni, dla fabryk i przemysłu, szpitali, obozów uchodźczych i obozów jeńców”. Producent Boritu wyrażał nawet nadzieję, że specyfik ten nawet w upragnionych przez wszystkich czasach pokojowych pozostanie najlepszym oraz najtańszym środkiem do mycia i prania.

Borit zamiast mydła

Oprócz surogatów mydła pojawiały się także inne specyfiki do walki z brudem. Jednym z nich był cudowny kosmetyk o nazwie Fussol, który usuwał „pocenie się nóg, rąk i pach w ciągu kilku dni na zawsze bez wpływów szkodliwych”. Jeżeli wierzyć gazetowym reklamom, Fussol był środkiem wypróbowanym, niezawodnym i tanim, gdyż jeden stoik tego specyfiku kosztował tylko cztery korony. Mydło można było także zastąpić „Proszkiem toaletowym Romy”. Ten „wypróbowany kosmetyczny środek” miał podobno właściwości najdelikatniejszego mydła i do tego pięknie pachniał. Zalecany był więc przede wszystkim dla dbających o urodę przedstawicieli poci pięknej.

Stanisław Pigoń i „Chuda Emma”

W czasie wojny jedno z pism satyrycznych zaproponowało, aby obce słowo „surogat” zastąpić neologizmem „oszwabka”, gdyż w gruncie rzeczy mamy tutaj do czynienia z „oszwabianiem” konsumenta. Ze swoistą „oszwabką” ze strony c.k. władz wojskowych spotkali się krakowianie w czerwcu 1918 r. Jak zawsze lojalny, choć czasem – podobnie jak i inne krakowskie dzienniki – nękanym przez wojenną cenzurę, „Czas” donosił 11 czerwca 1918 r.: „Za wzorem angielskiego „tygodnia tankowego” rządzą ministrowie skarbu w Austrii i Węgrzech w porozumieniu z ministerstwem wojny i najwyższą komendą armii »dnia moździerza« w celach propagandy (!) dla VIII. pożyczki wojennej. Jeden z tych moździerzy 30,5 cm rozpoczął swe objazdy od Krakowa”. Miano więc zorganizować wydarzenie, które byłoby czymś w rodzaju reklamy wojny, którą mieli współfinansować obywatele.

Stanisław Pigoń i „Chuda Emma”

Rzeczywiście moździerz 30,5 cm, M 11, produkowany w zakładach Škoda, był dumą austro-

„Chuda Emma” to jedno z najpotężniejszych dział używanych podczas I wojny światowej – na zdjęciu haubica z Muzeum Wojskowego w Belgradzie

-węgierskiej artylerii. To jedno z najpotężniejszych dział Wielkiej Wojny na odległość 8 km przebijało półtorametrową warstwę betonu lub 15-centymetrową pancerną kopułę. Krakowianie znali moździerz M 11, przed wojną wyposażony w nie był stacjonujący w Krakowie 2. Regiment Artylerii Fortecznej. Jak pisał profesor Janusz Bogdanowski, działa te brały udział w bitwie o Kraków. Rankiem 6 grudnia 1914 r. z rejonu kopca Kościuszki ostrzeliwały przygotowujące się do ataku na miasto oddziały rosyjskie skoncentrowane w Bieżanowie.

W początkowej fazie wojny Austria „wypożyczyła” moździerz M 11, pieszczołtliwie nazywane „Chudą Emmą”, Prusakom, którzy skierowali je na front zachodni, aby tam niszczyły belgijskie i francuskie forty. Jednym z obsługujących te działa artylerzystów był Stanisław Pigoń, w przyszłości wybitny uczyony. Przyszłemu profesorowi Uniwersytetu Jagiellońskiego udało się szczęśliwie wrócić z wojny, choć „zaliczył” trzy fronty, czyli: zachodni, rosyjski i włoski. Jednak ogłuszający huk „Chudej Emmy” przytępił słuch uczonego. W uniwersyteckiej tradycji zachowała się opowieść o tym, jak niezbyt dobrze przygotowany student chciał chytrze wykorzystać owo osłabienie słuchu byłego artylerzysty, który wojował przez sześć lat. Kiedy już zaprezentował całą swoją wiedzę, a widział, że egzaminator ciągle oczekuje dalszego ciągu, zaczął przyciszonym głosem mówić „Ojczy nasz, któryś ...”. Profesor słuchał, kiwał potakująco głową, aż wreszcie powiedział: „A ze »Zdrowaś« to przyjdzie pan po wakacjach”.

Ćwiczenia z moździerzem

Tak więc w czerwcu 1918 r. krakowianie mieli okazję znów podziwiać najpotężniejsze działo austro-węgierskiej artylerii. 11 czerwca „Czas” donosił, że moździerz M 11 „przybył tu wczoraj wieczorem,

dziś koło godziny 5 wieczorem rozpocznie w otoczeniu wojska i orkiestry wojskowej swój objazd po mieście od bramy Floriańskiej, a jutro przed południem odbędą się publiczne wojenne ćwiczenia z moździerzem na Błoniach. Jutro w południe stanie na drodze powrotnej przed odwachem na Rynku. Publiczność będzie miała sposobność przyglądnięcia się działu, które na licznych polach bitew, a także w czasach obrony Krakowa w roku 1914, wielką odegrało rolę”.

Rzeczywiście, we wtorek 11 czerwca moździerz, rozmontowany i ulokowany na dwóch automobilach, w asyście orkiestry wojskowej, rozpoczął o godzinie piątej po południu objazd ulicami miasta. Trzygodzinną wędrowkę po Krakowie zakończył, jak zapowiadano, przed odwachem, czyli pod Wieżą Ratuszową. Następnego dnia czekało jednak krakowian bardzo gorzkie rozczarowanie. Choć mogłoby się z pozoru wydawać, że po prawie czterech latach wojny wszyscy mają już dość „militaryzmu” i wszelkich wojennych akcesoriów, to jednak na Błonia przybyło całkiem spore grono ciekawskich krakowian. Niestety, oczekiwali na próżno. Jak pisała później krakowska prasa: „W tym czasie moździerz stał na Rynku przed odwachem; zmontowano go, ustawiono na lawecie, lufę skierowano w kierunku firmy Linoleum i wykonano szereg operacji, niegroźnych jednak ani dla wspomnianej firmy, ani dla miasta. Po południu moździerz, rozebrany znów na części, ruszył w dalszą podróż po kraju”. Tak więc nawet działania propagandowe, chodziło przecież o zachęcenie krakowian do subskrybowania kolejnej edycji austriackiej pożyczki wojennej, kończyły się zawodem i zapewne tylko zwiększały niezadowolenie oraz generalne rozczarowanie krakowian odchodzącą nieuchronnie w niebyt habsburską monarchią.

Kalendarium 1918 r.

30 maja – Władysław Żeleński, dyrektor krakowskiego konserwatorium muzycznego, otrzymał krzyż komandorski orderu Franciszka Józefa.

31 maja – obszar dworski Radocza „wysprzedaje żywy i martwy inwentarz”.

1 czerwca – prezydent Federowicz zawiadamia Radę Miejską, że obrót żywnością w całości kontroluje funkcjonująca w Lwowie instytucja pozostająca pod zarządem niemieckiego sojusznika. W związku z tym wstrzymano dowóz zboża, jakie gmina miasta Krakowa zakupiła po paskarskich cenach w Husiatyniu i Borszczowie.

2 czerwca – prof. Juliana Nowaka mianowano radcą dworu.

3 czerwca – „Czas” donosi: „Kelnerzy tutejsi postawili w właścicielom ka-

wiarń i restauracji szereg żądań natury ekonomicznej. Zażądali mianowicie zniesienia napiwków, a wprowadzenia zamiast nich stałego dodatku do rachunku płaconego przez gościa w wysokości 10 proc. w restauracjach i 15 proc. w kawiarniach”.

4 czerwca – prezydent Federowicz wyjeżdża do Wiednia, aby przedstawić premierowi Seidlerowi katastrofalne następstwa układu, oddającego Berlinowi monopol importu żywności z Ukrainy.

5 czerwca – „Czas” donosi: „Włamania i kradzieże w ostatnich czasach doszły do rozmiarów niebywałych”.

6 czerwca – kieszonkowcy umiejętnie wykorzystują zainteresowanie krakowian Lajkonikiem. Kilkudziesięciu widzów traci portfele lub portmonetki.

7 czerwca – „Czas” donosi: „Dzisiejszy targ był bardzo ożywiony. Włóścianie okoliczni dowieźli wiele nabiału, masła, jaj, sera i drobiu”.

9 czerwca – W „Czasie” ukazuje się ogłoszenie: „Heldolana” usuwa wszelkie nieczystości skórne i czyni cerę delikatną i różową, aksamitno-miękką i młodzieńczą”.

10 czerwca – zarząd dóbr Branice ogłasza sprzedaż 15 krów i 25 jatówek.

11 czerwca – w ramach propagandy VIII pożyczki wojennej władze wojskowe urządzają w Krakowie „Dzień Moździerza 30,5 cm”.

12 czerwca – „Naprzód” zamieszcza ogłoszenie: „Włósy wyczesane i obcięte kupuje i płaci dobre ceny. Zygmunt Lamensdorf, Kraków, Sławkowska 11”.

Kraków

Bajkowy Świat.

PANA

Brzechwy

PIKNIK RODZINNY Z OKAZJI DNIA DZIECKA

3 czerwca, godz. 15.00-19.00

Dzień
dla
Życia

10 czerwca 2018
godz. 11.00 - 19.00

CENTRUM KULTURY
DWOREK
BIAŁOPRĄDNICKI

Kraków, ul. Papiernicza 2
dworek.eu

22.06.2018 r., godz 20.00

Open your eyes

Wystawa Olgi Śliwy

w o r l d s t a g e

ELINBORG

19 czerwca 2018, godz. 20.00

 Kraków

**TEATR
GROTESKA**

WIESŁAW OCHMAN

Teatr Groteska

5 czerwca 2018, godz. 18.00

wstęp wolny

obowiązują bezpłatne wejściówki
(do odbioru w kasie Teatru,
ul. Skarbowa 2)

**GRAMY
DLA DOROSŁYCH**

KOD MISTRZÓW

S C E N A

MISTRZÓW

w Teatrze Groteska

zapraszamy na koncerty, recitale, monodramy, spektakle i stand-upy
w wykonaniu Mistrzów swojego gatunku:

Anna Seniuk, Anna Sokołowska, Artur Andrus, Janusz Gajos, Andrzej Grabowski
Wiesław Komasa, Marek Piekarczyk, Włodzimierz Press, Andrzej Seweryn

Groteska - Teatr dla ludzi z wyobraźnią

www.groteska.pl

Kraków

JACEK MAJCHROWSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
ZAPRASZA

FESTIVAL ARTYSTYCZNY

1-30 czerwca 2018

DNI KRAKOWA

WYZWOLONA_1918
KRAKÓW

ŚWIĘTUJMY RAZEM!

WRACAMY
DO PRZEDWOJENNEJ
TRADYCJI DNI KRAKOWA!

WIĘCEJ NA:
WWW.KRAKOW.PL

